

At: Aelodau'r Pwyllgor Llywodraethu
Corfforaethol

Dyddiad: Dydd Mawrth, 14 Mai
2013

Rhif Union: 01824712575

ebost: dcc_admin@denbighshire.gov.uk

Annwyl Gyngorydd

Fe'ch gwahoddir i fynychu cyfarfod y **PWYLLGOR LLYWODRAETHU CORFFORAETHOL, DYDD MERCHER, 22 MAI 2013 am 9.30 am yn YSTAFELL BWLLGOR 1A, NEUADD Y SIR, RHUTHUN.**

Yn gywir iawn

G Williams
Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd

AGENDA

RHAN 1 – GWAHODDIR Y WASG A'R CYHOEDD I FYNYCHU'R RHAN HON O'R CYFARFOD

1 PENODI CADEIRYDD

Penodi Cadeirydd y Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol ar gyfer y flwyddyn sydd i ddod.

9.30 a.m. – 9.35 a.m.

2 PENODI IS-GADEIRYDD

Penodi Is-gadeirydd y Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol ar gyfer y flwyddyn sydd i ddod.

9.35 a.m. – 9.40 a.m.

3 YMDDIHEURIADAU

4 DATGAN CYSYLLTIAD

Dylai aelodau ddatgan unrhyw gysylltiad personol neu ragfarnus ag unrhyw fusnes y bwriedir ei ystyried yn y cyfarfod hwn.

5 MATERION BRYD

Hysbysiad o eitemau y dylid, ym marn y Cadeirydd, eu hystyried yn y cyfarfod fel materion brys o dan Adran 100B(4) Deddf Llywodraeth Leol 1972.

6 COFNODION (Tudalennau 5 - 18)

Derbyn cofnodion cyfarfod y Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol a gynhaliwyd ar 10 Ebrill 2013 (mae copi wedi ei amgáu)

9.45 a.m. – 9.55 a.m.

7 ADRODDIAD GWELLA BLYNYDDOL: CYNGOR SIR DDINBYCH

Ystyried adroddiad gan y Rheolwr Gwella Corfforaethol (copi i ddilyn) sy'n cyflwyno gwybodaeth yn ymwneud â'r Adroddiad Gwella Blynyddol diweddaraf ar gyfer Cyngor Sir Ddinbych, a gyhoeddwyd gan Swyddfa Archwilio Cymru (SAC) ym mis Mai 2013.

9.55 a.m. – 10.25 a.m.

8 ADRODDIAD CYNNYDD ARCHWILIO MEWNOL (Tudalennau 19 - 20)

Ystyried adroddiad gan Bennaeth y Gwasanaethau Archwilio Mewnol (copi wedi ei amgáu) yn diweddarau aelodau o'r cynydd diweddaraf o ran yr adroddiad Archwilio Mewnol a gyhoeddwyd ac ymateb Rheolwyr i'r materion a godwyd.

10.25 a.m. – 10.45 a.m.

~~~~~ **EGWYL 10.45 a.m. – 10.55 a.m.** ~~~~~

9 ADRODDIAD ARCHWILIO MEWNOL BLYNYDDOL 2012 / 13 (Tudalennau 21 - 32)

Ystyried adroddiad gan Bennaeth y Gwasanaeth Archwilio Mewnol (copi wedi ei amgáu) sy'n cyflwyno'r Adroddiad Archwilio Mewnol Blynyddol 2012 / 13

10.55 a.m. – 11.15 a.m.

10 DRAFFT Y DATGANIAD LLYWODRAETHU BLYNYDDOL 2012/13

(Tudalennau 33 - 52)

Ystyried adroddiad gan Bennaeth y Gwasanaeth Archwilio Mewnol (copi wedi ei amgáu) sy'n cyflwyno drafft y Datganiad Llywodraethu Blynyddol ar gyfer 2012 / 13.

11.15 a.m. – 11.40 a.m.

11 YR HUNAN ASESIAID PWYLLGOR (CYFLWYNIAD O GANFYDDIADAU)

Ystyried diweddariad ar lafar gan Bennaeth y Gwasanaethau Archwilio Mewnol ynglŷn â'r Hunan Asesiad Pwyllgor

11.40 a.m. – 11.55 a.m.

12 ADOLYGU CRONFEYDD WRTH GEFN A BALANSAU (Tudalennau 53 - 68)

Ystyried adroddiad gan y Pennaeth Cyllid ac Asedau (copi wedi ei amgáu) yn rhoi gwybod i'r Pwyllgor am lefel yr arian a gedwir ar hyn o bryd ac am newidiadau i rai cronfeydd cyn y bydd yr wybodaeth yn caele i chyflwyno i'r Cyngor Llawn.

11.55 a.m. – 12.25 p.m.

13 SWYDDOGAETH LLYWODRAETHU CORFFORAETHOL WRTH BENNU'R GYLLIDEB

Ystyried adroddiad gan y Pennaeth Cyllid ac Asedau (copi i ddilyn) i geisio barn y Pwyllgor ynglŷn â'u swyddogaeth wrth bennu'r gyllideb ddiwygiedig.

12.25 a.m. – 12.50 p.m.

14 RHAGLEN WAITH Y PWYLLGOR LLYWODRAETHU CORFFORAETHOL
(Tudalennau 69 - 74)

Ystyried Rhaglen Gwaith i'r Dyfodol y Pwyllgor (copi wedi ei amgáu).

12.50 a.m. – 1.00 p.m.

AELODAETH

Y Cynghorwyr

Brian Blakeley
Stuart Davies
Peter Duffy

Martyn Holland
Gwyneth Kensler
Jason McLellan

Aelod Lleyg

Paul Whitham

COPIAU I'R:

Holl Gynghorwyr er gwybodaeth
Y Wasg a'r Llyfrgelloedd
Cynghorau Tref a Chymuned

PWYLLGOR LLYWODRAETHU CORFFORAETHOL

Cofnodion cyfarfod o'r Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol a gynhaliwyd yn Ystafell Bwllgor 1a, Neuadd y Sir, Rhuthun, Dydd Mercher, 10 Ebrill 2013 am 9.30 am.

YN BRESENNOL

Y Cynghorwyr Martyn Holland, Gwyneth Kensler (Is-Gadeirydd), Jason McLellan (Cadeirydd) a/ac Mr P. Whitham (Aelod Lleyg).

HEFYD YN BRESENNOL

Pennaeth y Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd (GW), Pennaeth Archwilio Mewnol (IB), Prif Gyfrifydd (RW), Rheolwr y Tîm Gwella Corfforaethol (TW), Rheolwr y Gwasanaethau Democrataidd (SP), Rheolwr Archwilio (BS), Cyfrifydd Technegol (RIJ), Cynrychiolwyr Swyddfa Archwilio Cymru (DO, AV a GB) a Gweinyddwr y Pwyllgor (CIW).

1 YMDDIHEURIADAU

Derbyniwyd ymddiheuriadau am absenoldeb oddi wrth y Cynghorwr(wyr) Stuart Davies a/ac David Simmons

2 DATGAN CYSYLLTIAD

Ni wnaeth unrhyw Aelodau ddatgan unrhyw gysylltiad personol na rhagfarnus ag unrhyw fusnes y nodwyd y byddai'n cael ei drafod yn y cyfarfod.

3 MATERION BRYD

Ni chodwyd unrhyw faterion a ddylai, ym marn y Cadeirydd, gael eu hystyried yn y cyfarfod fel mater o frys yn unol ag Adran 100B(4) Deddf Llywodraeth Leol 1972.

4 COFNODION

Cafodd Cofnodion cyfarfod y Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol a gynhaliwyd ar 27 Chwefror 2013 eu cyflwyno.

PENDERFYNWYD –*derbyn y cofnodion a'u cymeradwyo fel cofnod gwir a chywir.*

5 CYFLWYNIAD AR REOLI TRYSORLYS

Fel rhan o raglen hyfforddi'r Pwyllgor cafodd yr Aelodau gyflwyniad gan y Prif Gyfrifydd a'r Cyfrifydd Technegol mewn perthynas â rheoli trysorlys a oedd yn canolbwyntio ar fuddsoddiadau ac yn rhoi trosolwg o'r broses newydd ar gyfer cynllunio'r gyllideb.

Roedd y meysydd allweddol a ymgorfforwyd yn y cyflwyniad yn cynnwys:-

- Datganiad Rheoli Trysorlys.
- Sefyllfa Gyfredol y Trysorlys.

- Strategaeth Buddsoddi.
- Strategaeth Benthycu.
- Polisi Trysorlys.
- Dangosyddion Darbodus.
- Gwahanu Dyletswyddau.

Mewn ymateb i gais gan Mr P. Whitham, cytunodd y Prif Gyfrifydd y byddai copi o'r cyflwyniad yn cael ei gylchredeg i holl Aelodau'r Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol.

PENDERFYNWYD – fel a ganlyn

(a) derbyn y cyflwyniad, ac

(b) y byddai copi o'r cyflwyniad yn cael ei gylchredeg i holl Aelodau'r Pwyllgor.

6 AMLINELLIAD O'R ARCHWILIAD ARIANNOL BLYNYDDOL

Roedd adroddiad gan y Pennaeth Cyllid ac Asedau wedi cael ei gylchredeg.

Roedd Adroddiad Swyddfa Archwilio Cymru (SAC), Atodiad 1, yn nodi materion megis rolau a chyfrifoldebau, y dull archwilio, adrodd, y ffi archwilio, elfennau allweddol o'r ymgysylltiad archwilio a'r tîm archwilio ariannol. Bu'n ofynnol i'r archwilydd baratoi a chyflwyno'r adroddiad er mwyn ateb gofynion safonau archwilio ac arferion archwilio priodol. Roedd Atodiad 2 yn cynnwys yr elfennau allweddol o'r ymgysylltiad archwilio, ac Atodiad 2 yn rhoi manylion y Tîm Archwilio.

Roedd yr adroddiad yn amlinellu'r gwaith archwilio ariannol a oedd yn ofynnol ar gyfer datganiadau ariannol 2012-13 a'r ffioedd am wneud y gwaith, ynghyd â gwybodaeth am y dull archwilio gan gynnwys y risgiau archwilio allweddol a oedd wedi cael eu hadnabod yn ystod y broses gynllunio gychwynol a'r camau gweithredu a oedd yn cael eu cynnig er mwyn mynd i'r afael â hwy. Byddai'r gwaith archwilio ariannol ar feysydd risg yn cael ei ddefnyddio i lywio'r farn archwilio ar y datganiadau ariannol.

Dan Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004 bu'n ofynnol i'r Archwilydd Penodedig archwilio ac ardystio datganiadau ariannol y Cyngor a chael ei argyhoeddi bod y Cyngor wedi gwneud trefniadau priodol ar gyfer sicrhau darbodaeth, effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd o ran ei ddefnydd o adnoddau. Roedd y ffioedd am waith a wnaed gan SAC mewn perthynas â'r archwiliad ariannol, a oedd yn ymrwymiad cyllidebol presennol i'r Awdurdod, wedi cael eu cynnwys yn yr adroddiad. Byddai'r broses archwilio'n amlygu unrhyw risgiau sylweddol ac ymateb rheolwyr i fynd i'r afael â, neu leihau i'r eithaf y risg neu'r effaith.

Darparodd cynrychiolwyr SAC Mr D. Owen ac A. Veal grynodedb o'r Adroddiad Amlinellol ar yr Archwiliad Ariannol Blyneddol, a oedd wedi cael ei gylchredeg er gwybodaeth, a chafodd y meysydd allweddol canlynol eu pwysleisio mewn perthynas â'r Amlinelliad o'r Archwiliad Ariannol Blyneddol a'r Atodiadau:-

- Rolau a chyfrifoldebau.
- Dull archwilio.
- Adrodd.
- Ffioedd archwilio.

- Elfennau allweddol o'r ymgysylltiad archwilio.
- Tîm archwilio ariannol

Cafodd y meysydd penodol canlynol eu hamlygu ac fe ddarparwyd ymatebion i faterion a godwyd:-

- Pwysigrwydd hawliau'r cyhoedd ac etholwyr i archwilio datganiadau ariannol y Cyngor a dogfennau cysylltiedig, a lle y bo'n briodol, i herio eitemau yn y cyfrifon.
- Elfennau allweddol o'r archwiliad fel y nodir yn Atodiad 2.
- Ardystio hawliadau am grantiau ac adenillion.
- Paratoi'r risgiau yn y cyfrifon:-
  - Partneriaethau a chydweithio – Eglurodd y Pennaeth Archwilio Mewnol mai'r Awdurdod Arweiniol ar gyfer trefniadau partneriaeth fyddai'n cymryd cyfrifoldeb am y broses archwilio. Cytunodd i ddarparu rhestr o drefniadau partneriaeth a manylion Cytundebau Lefel Gwasanaeth i roi cadarnhad bod trefniadau cilyddol rhwng ALI mewn perthynas â'r broses archwilio.
  - Y Rhaglen Gyfalaf
  - Prisiadau Tai Cyngor – Darparwyd manylion y broses ar gyfer prisio tai cyngor.
  - Rhwymedigaethau i roi cyfrif am Safleoedd Tirlenwi – Eglurodd y Prif Gyfrifydd, oherwydd y graddfeydd amser perthnasol, fod y risgiau i Sir Ddinbych yn fach iawn.

Yn dilyn trafodaeth bellach:-

PENDERFYNWYD – *fod y Pwyllgor yn derbyn ac yn nodi cynnwys yr Amlinelliad o'r Archwiliad Ariannol Blynyddol.*

7 GWE-DDARLLEDU A MYNYCHU O BELL

Roedd adroddiad gan Bennaeth y Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd, yn amlinellu cynigion a wnaed gan Lywodraeth Cymru ynghylch gwe-ddarlledu cyfarfodydd y Cyngor a gallu Aelodau i fynychu cyfarfodydd o bell, wedi cael ei gylchredeg yn flaenorol.

Roedd Llywodraeth Cymru (LIC) wedi trefnu bod £1.2m ar gael i Awdurdodau Lleol (ALI) i'w cynorthwyo i weithredu trefn o we-ddarlledu cyfarfodydd Cyngorau a threfn lle mae Aelodau'n fynychu cyfarfodydd o bell. Byddai gan bob ALI hawl i grant o £20,000 ar gyfer gwe-ddarlledu ac £20,000 ar gyfer mynychu o bell ac roedd manylion y broses we-ddarlledu wedi cael eu hamlinellu yn yr adroddiad. Byddai grant LIC ar gael am un flwyddyn yn unig heb warant o gyllid yn y dyfodol. Yn ogystal â ffioedd trwyddedu meddalwedd fe allai fod angen adnoddau ychwanegol i weithredu'r system o ran rhoi cymorth i boblogi'r llinell amser o ddeunydd wedi'i archifo.

Roedd LIC a CLILC wedi hwyluso cyfarfodydd gyda Swyddogion Gwasanaethau Democrataidd i drafod mater gwe-ddarlledu ac roedd arddangosiad wedi cael ei roi i ddangos sut yr oedd un o'r systemau'n gweithio. Eglurwyd y byddai'n bosib gwe-ddarlledu yn y fath fodd fel bod gwasanaethau cyfieithu ar gael. Nid oedd unrhyw rwymedigaethau statudol ar Gynghorau i we-ddarlledu cyfarfodydd ond roedd y gwasanaeth wedi dod yn arfer mwy cyffredin ymhlith ALI'au a byddai gwe-ddarlledu'n gwneud cyfarfodydd yn fwy hygyrch i'r cyhoedd. Fe amlinellodd

Pennaeth y Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd y manteision a'r anafanteision sy'n gysylltiedig â gwe-ddarlledu cyfarfodydd y Cyngor ac fe ymatebodd i gwestiynau gan Aelodau'r Pwyllgor.

Roedd yr adroddiad yn darparu manylion sut y byddai'r penderfyniad yn cyfrannu at Flaenoriaethau Corfforaethol y Cyngor, y goblygiadau o ran cost, y broses ymgynghori ac unrhyw risgiau a phrosesau a gyflwynir i fynd i'r afael â hwy. Fe ymatebodd Pennaeth y Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd i gwestiwn gan Mr P. Whitham ac fe gadarnhaodd fod y dechnoleg wedi cael ei sefydlu i gyflwyno gwasanaeth gwe-ddarlledu. Fodd bynnag, byddai risgiau posib i'r Awdurdod pe bai unrhyw anghysonderau technegol a allai fwrw amheuaeth ar ganfyddiad y cyhoedd am y Cyngor. Fe eglurodd Pennaeth y Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd y gallai'r offer sydd eisoes wedi'u gosod gan Sir Ddinbych ostwng y costau cychwynnol a fyddai'n gysylltiedig â rhoi'r system ar waith, ond dim ond yn Siambr y Cyngor yr oedd yr offer wedi cael eu sefydlu. Roedd y Pwyllgor yn cytuno â'r farn a fynegwyd gan Pennaeth y Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd y dylai arddangosiad o'r system we-ddarlledu gael ei gyflwyno i gyfarfod Briffio'r Cyngor.

Aeth Pennaeth y Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd ymlaen i grynhoi darpariaethau Adran 4, Mesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2011, sy'n nodi nad yw cyfeiriad yn unrhyw statud at gyfarfod gan yr ALI wedi'i gyfyngu i gyfarfod rhwng pobl sy'n bresennol yn yr un lle. Roedd Aelod o ALI nad oedd yn bresennol yn y lle y cynhelir cyfarfod gan yr Awdurdod hwnnw'n cael ei ystyried yn 'Aelod sy'n mynychu o bell' os oedd nifer o amodau'n cael eu bodloni ac roedd y rhain yn cynnwys:-

(a) roedd yr Aelod a oedd yn mynychu o bell yn gallu, ar yr amser hwnnw:

(i) gweld a chlywed, a chael ei (g)weld a'i g/chlywed gan, yr Aelodau a oedd yn bresennol mewn gwirionedd;

(ii) gweld a chlywed, a chael ei (g)weld a'i g/chlywed gan, unrhyw Aelodau o'r cyhoedd a oedd â hawl i fynychu'r cyfarfod ac a oedd yn bresennol yn y lle hwnnw ac sy'n arfer hawl i siarad yn y cyfarfod, a hefyd

(iii) cael ei (g)weld a'i g/chlywed gan unrhyw Aelodau eraill o'r cyhoedd a oedd â hawl i fynychu ac sy'n bresennol yn y cyfarfod.

(b) roedd yr Aelod a oedd yn mynychu o bell yn gallu, ar yr amser hwnnw, clywed, a chael ei g/chlywed gan, unrhyw Aelod arall a oedd yn mynychu o bell ac yr oedd amodau paragraff (a) yn cael eu bodloni mewn perthynas ag ef/ â hi ar y pryd, a hefyd

(c) nid oedd defnydd o gyfleusterau a oedd yn galluogi'r amodau ym mharagraffau (a) a (b) i gael eu bodloni mewn perthynas â'r aelod a oedd yn mynychu o bell wedi'i wahardd gan y rheolau sefydlog nac unrhyw reolau eraill gan yr awdurdod a oedd yn rheoli'r cyfarfod.

Eglurwyd na fyddai cworwm ar gyfer cyfarfod ar unrhyw adeg pan oedd nifer yr Aelodau a oedd yn mynychu o bell yn hafal i, neu'n fwy na, nifer yr Aelodau a oedd yn bresennol mewn gwirionedd. Nid oedd Adran 4 o'r Mesur wedi cael ei chyflwyno eto ond roedd arwyddion y byddai yn ddiweddarach yn y flwyddyn. Roedd anawsterau'n gysylltiedig â chyflwyno'r broses mynychu o bell ac nid oedd yn glir y byddai system a fyddai'n galluogi nifer fawr o bobl i fynychu o bell yn ddichonadwy.

Roedd materion llywodraethu i'w hystyried yn ymwneud â'r canlynol:-

- cyfrinachedd trafodion Rhan II;
- y potensial y byddai penderfyniadau'n cael eu herio pe bai'r dechnoleg yn methu ac aelodau a oedd yn dymuno mynychu o bell yn methu â bod yn bresennol a phleidleisio;
- y potensial ar gyfer cyfarfodydd heb gworwm oherwydd y cydbwysedd rhwng aelodau sy'n mynychu o bell a'r rheiny sy'n bresennol yn gorfforol yn y cyfarfod.

Hysbyswyd y Pwyllgor y byddai angen i reolau a gweithdrefnau sefydlog y Cyngor gael eu diwygio i ddarparu ar gyfer y materion a amlygwyd.

Cafodd y materion canlynol eu codi gan Aelodau ac fe ddarparwyd ymatebion gan swyddogion:-

- Y posibilrwydd y byddai Aelodau'n mynychu ar gyfer un eitem ar yr agenda yn unig.
- Byddai Aelodau a fynychodd o bell yn cael eu cynnwys yn nosbarth y rhai a oedd yn bresennol yn y cyfarfod mewn perthynas â chofnodion presenoldeb Aelodau.
- Fe amlygodd Rheolwr y Gwasanaethau Democrataidd y problemau technegol posib y gellid eu hwynebu ac fe eglurodd fod pryderon wedi cael eu mynegi ynghylch argaeledd technoleg i ateb gofynion deddfwriaethol.

Cyfeiriodd y Cadeirydd at y defnydd posib o fideo-gynadledda gyda chyfleusterau'n cael eu darparu mewn un lleoliad penodol, a allai oresgyn unrhyw broblemau technegol a risgiau y gellid eu hwynebu gan y byddai staff yn bresennol i roi sylw i unrhyw faterion technegol a allai godi. Fe eglurodd Pennaeth y Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd y gallai darparu cyfleusterau fideo-gynadledda ateb y gofynion deddfwriaethol, ac yn dilyn trafodaeth fanwl fe gytunodd y Pwyllgor y dylai adroddiad ar ddefnyddio fideo-gynadledda gael ei gyflwyno i gyfarfod Briffio'r Cyngor i'r Aelodau ei ystyried.

PENDERFYNWYD – fel a ganlyn:-

(a) bod y Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol yn cytuno y byddai arddangosiad o'r system we-ddarlledu'n cael ei gyflwyno i gyfarfod Briffio'r Cyngor, a hefyd y dylai adroddiad ar ddefnyddio fideo-gynadledda gael ei gyflwyno i gyfarfod Briffio'r Cyngor.

8 POLISI RHANNU PRYDERON

Roedd copi o adroddiad gan Bennaeth y Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd, yn amlinellu'r diwygiad drafft i Bolisi'r Cyngor Rhannu Pryderon, wedi cael ei gylchredeg yn flaenorol.

Rhoddodd Pennaeth y Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd grynodedeb o'r adroddiad a oedd yn cynnwys Polisi cyfredol y Cyngor ar Rannu Pryderon, Atodiad 1, y polisi drafft diwygiedig, Atodiad 2, a Nodyn Briffio i reolwyr, Atodiad 3.

Roedd yn egluro bod y Cyngor yn ymrwymedig i gynnal ei fusnes mewn ffordd agored, dryloyw a moesegol ac mai'r bobl sy'n gweithio i, neu gyda'r Cyngor fyddai'r bobl gyntaf yn aml iawn i sylweddoli pan oedd rhywbeth o'i le yn y Cyngor.

Byddai'r Polisi Rhannu Pryderon yn annog y rheiny sy'n gweithio i, neu gyda'r Cyngor i deimlo'n hyderus y gallent godi pryderon dilys ynghylch ymddygiad anghyfreithlon, anfoesegol neu amhriodol ac y byddent yn cael eu diogelu rhag aflonyddwch, fictimeiddio neu ddialedd mewn perthynas â chodi eu cwynion.

Roedd y mathau o bryderon sydd wedi'u cynnwys yn y Polisi wedi cael eu nodi ym mharagraffau 2.2 a 2.3 o Atodiad 2. Dan y Cod Ymddygiad i Swyddogion, byddai staff dan orfodaeth i hysbysu ynghylch ymddygiad anghyfreithlon, amhriodol neu anfoesegol. Roedd Deddf Datgelu Er Lles y Cyhoedd 1998 yn diogelu gweithwyr, gan gynnwys contractwyr a staff asiantaeth, yn gyfreithiol pan fyddent yn codi pryderon dilys ac yn gwneud datgeliadau â phob ewyllys da ynghylch camarfer. Byddai'n anghyfreithlon i gyflogwr ddiswyddo unrhyw un neu ganiatáu iddo/iddi gael ei g/chosbi neu ei fictimeiddio ar sail y ffaith ei f/bod wedi gwneud datgeliad cyfreithlon priodol yn unol â'r Ddeddf.

Roedd y Polisi'n nodi sut y gellid codi pryder ac yn ceisio'i gwneud yn glir, er y gobeithid y byddai diwylliant y sefydliad yn gwneud i bobl deimlo'n gyfforddus ynghylch codi materion yn fewnol, y byddai'n bwysig bod y pryder wedi cael ei godi hyd yn oed os oedd y mater wedi cael ei gyfleu i gorff allanol. Roedd y Polisi hefyd yn nodi cysylltiadau, o fewn a'r tu allan i'r Cyngor, y byddai'n briodol codi pryder gyda hwy, ac roedd yn manylu ar yr hyn y gall unigolyn sy'n codi pryder ei ddisgwyl gan y Cyngor o ran ymateb ac mae'n rhoi arweiniad ynghylch sut y byddai mater cyfrinachedd yn cael ei drin.

Roedd nodyn briffio, Atodiad 3, wedi cael ei ddatblygu i roi arweiniad i reolwyr ynghylch sut i ymdrin â phryder pe bai un yn cael ei godi. Mewn ymateb i gwestiwn gan y Cadeirydd fe gytunodd Pennaeth y Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd y dylai cynrychiolwyr Undebau Llafur dderbyn yr un arweiniad â rheolwyr. Eglurwyd y byddai'n angenrheidiol sicrhau bod ymwybyddiaeth yn cael ei chodi ymhlith staff ac eraill sy'n gweithio gyda'r Cyngor, ac y byddai angen cynnal ymarferion codi ymwybyddiaeth bob hyn a hyn i sicrhau bod y Polisi'n parhau i fod yn weladwy i'r rheiny a fyddai o bosib yn dymuno'i ddefnyddio ac i reolwyr y gall fod angen iddynt ei weithredu. Cafodd manylion y broses ar gyfer cyflwyno'r Polisi eu crynhoi gan Bennaeth y Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd, ynghyd â'r strategaeth arfaethedig ar gyfer cyfathrebu'n rheolaidd â'r gweithlu, a fyddai'n cyfleu negeseuon, diweddariadau a nodiadau atgoffa rheolaidd i aelodau o staff. Cadarnhawyd y byddai adroddiad blynyddol ar gynnydd yn cael ei gyflwyno i'r Pwyllgor a hwnnw'n manylu ar nifer a natur cwynion a gafwyd.

Mewn ymateb i gwestiynau gan Aelodau, cadarnhawyd y byddai'r Cyngor yn ymgynghori â'r Undebau Llafur ac mai dim ond pe bai unrhyw bryderon neu faterion yn cael eu codi ac yn dal i fod heb eu datrys y byddai'r Polisi Rhannu Pryderon yn cael ei gyflwyno i'r Cyd-bwyllgor Ymgynghori Lleol.

Cyfeiriodd Mr P. Whitham at baragraff 5.4 o'r Polisi ac roedd y Pwyllgor yn cefnogi'r cais i gynnwys eglurhad yn y Polisi i amlygu'r anawsterau a allai godi wrth ganlyn arni â chwyn pe bai'r achwynydd yn dymuno aros yn ddiennw. Fe gytunodd Pennaeth y Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd i archwilio'r prosesau o hysbysu trydydd partion ynghylch y Polisi Rhannu Pryderon wrth iddynt ymrwymo i drefniadau gyda'r Awdurdod.

Fe ymatebodd Pennaeth y Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd i gwestiynau gan Aelodau ac fe eglurodd fod y Polisi'n datgan y byddai codi pryder yn fwy

arwyddocaol na'r sawl y caiff ei godi gydag ef/gyda hi, ac y dylai'r achwynydd ei godi gyda'r unigolyn y mae'n teimlo fwyaf cyfforddus gydag ef/gyda hi.

PENDERFYNWYD – fel a ganlyn:-

(a) yn amodol ar y mân ddiwygiadau y cytunwyd arnynt, bod y Pwyllgor yn derbyn ac yn cymeradwyo'r polisi diwygiedig drafft, a hefyd

(b) y dylai'r polisi drafft gael ei gyfeirio at yr Undebau Llafur cyn cael ei gyflwyno i'r Cyngor i gael ei gymeradwyo.

9 HUNANASESIAD CORFFORAETHOL

Roedd copi o adroddiad gan y Rheolwr Gwella Corfforaethol (a gafodd ei gylchredeg yn flaenorol) yn cyflwyno Hunanasesiad Corfforaethol (CSA) blynyddol y Cyngor ar gyfer 2013.

Fe eglurodd Rheolwr y Tîm Gwella Corfforaethol fod y Cyngor yn cynhyrchu hunanasesiad blynyddol i gydymffurfio â'i rwymedigaeth statudol i "wneud trefniadau i sicrhau gwelliant parhaus", fel sy'n ofynnol dan Fesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2009. Roedd yr hunanasesiad yn darparu dealltwriaeth am gryfderau a gwendidau mewn perthynas â phrosesau allweddol, megis cynllunio strategol; rheoli perfformiad; cynllunio'r gweithlu; a rheolaeth ariannol.

Roedd y casgliad yn manylu ar welliant a adnabuwyd yn yr asesiad. Roedd y ddogfen wedi cael ei llunio ar sail yr arddull a'r cwestiynau sefydledig mewn Hunanasesiadau Corfforaethol blaenorol, yn dilyn cael mewnbwn gan swyddogion perthnasol a chan ddefnyddio'r wybodaeth fwyaf cyfoes. Byddai'r cynlluniau ar gyfer lledaenu a chyfleu'r Hunanasesiad Corfforaethol yn cynnwys:-

- Anfon i Swyddfa Archwilio Cymru, a fyddai'n ei ystyried fel rhan o'i Adroddiad Gwella Blynyddol ar gyfer y Cyngor.
- Cylchredeg i'r Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol, er gwybodaeth.
- Cylchredeg i'r Prif Bwyllgor Archwilio Perfformiad, er gwybodaeth.
- Cyhoeddi ar wefan y Cyngor, ochr yn ochr â'r Adroddiad Blynyddol ar Berfformiad a Llythyr Gwella Blynyddol Swyddfa Archwilio Cymru.
- Cyhoeddi ar y fewnrwyd.

Mae'r Hunanasesiad Corfforaethol yn rhoi'r cyfle i'r Cyngor edrych tuag i mewn arno'i hun i adnabod unrhyw wendidau yn ei brosesau allweddol ac ystyried sut y gellid gwneud pethau'n fwy effeithlon ac effeithiol. Roedd hyn yn ategu ymrwymiad y Cyngor i 'foderneiddio'r Cyngor i gyflawni arbedion effeithlonrwydd a gwella gwasanaethau i gwsmeriaid'. Roedd mewnbwn i'r Hunanasesiad Corfforaethol wedi cael ei ddarparu gan yr Uwch Dîm Arweinyddiaeth a swyddogion perthnasol eraill, gan gynnwys y gwasanaeth Archwilio Mewnol. Roedd yr adroddiad wedi cael ei gyflwyno i'r Tîm Gweithredol Corfforaethol a'r Uwch Dîm Arweinyddiaeth ym mis Chwefror 2013 ac roedd unrhyw sylwadau neu awgrymiadau wedi cael eu hymgorffori yn y ddogfen.

Roedd Rheolwr y Tîm Gwella Corfforaethol yn cytuno â safbwyntiau'r Cadeirydd y dylai Aelodau fod yn rhan o ddatblygu a dadansoddi cryfderau a gwendidau trefniadau corfforaethol y Cyngor. Mewn ymateb i gwestiwn gan Mr P Whitham ynghylch presenoldeb gwael mewn sesiynau hyfforddi Archwilio, rhoddodd

Pennaeth y Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd gynodeb o'r sesiynau a oedd wedi cael eu cynnal a darparodd fanylion y rhaglen hyfforddi yn y dyfodol.

Eglurodd y Cynghorydd G.M. Kensler ei bod yn anghytuno â'r datganiad bod "Aelodau'n teimlo'u bod yn rhan o'r broses ar gyfer pennu'r gyllideb", ac fe gyfeiriodd Pennaeth y Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd at amserlen y pwyllgor yn y dyfodol agos ac eglurodd fod sesiynau penodol wedi cael eu neilltuo i'r broses ar gyfer pennu'r gyllideb. Mynegodd y Cynghorydd Kensler bryder ynghylch Archwilio a Herio, gan gyfeirio yn enwedig at gwestiwn categoreiddio Perfformiad, ac at faterion mewn perthynas ag Ymgynghori ac Ymgysylltu a rôl, amodau gorchwyl a chyfansoddiad y Grwpiau Ardal Aelodau (MAG). Fe eglurodd Pennaeth y Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd mai cyrff ymgynghorol oedd y Grwpiau Ardal Aelodau ac nad oeddent wedi'u hawdurdodi na'u grymuso i wneud penderfyniadau.

Mewn ymateb i gwestiwn gan y Cadeirydd, fe amlygodd Pennaeth y Tîm Gwella Corfforaethol y pryderon ynghylch yr angen am hunanasesiad mwy cydgysylltiedig mewn perthynas â SAC, AGGCC ac Estyn. Roedd yn cydnabod yr angen am welliannau ac fe roddodd gynodeb o'r prosesau a fyddai'n cael eu cyflwyno a'u mabwysiadu i fynd i'r afael â'r meysydd a oedd yn achosi pryder.

PENDERFYNWYD – *fod y Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol yn derbyn ac yn nodi cynnwys yr Hunanasesiad ar gyfer 2013, fel yn Atodiad I.*

10 STRATEGAETH ARCHWILIO MEWNOL 2013/14

Roedd copi o adroddiad gan y Pennaeth Archwilio Mewnol, a gafodd ei gylchredeg yn flaenorol, yn cyflwyno'r Strategaeth Archwilio Mewnol ar gyfer 2013/14.

Fe roddodd y Pennaeth Archwilio Mewnol gynodeb o'r adroddiad a oedd yn cyflwyno'r Strategaeth Archwilio Mewnol ar gyfer 2013/14. Fe eglurodd fod yr holl wybodaeth gefndir angenrheidiol wedi cael ei chynnwys yn nogfen y Strategaeth a gafodd ei chylchredeg gyda'r papurau ar gyfer y cyfarfod.

Fe dynnodd y Pennaeth Archwilio Mewnol sylw'r Aelodau at y pwynt allweddol a oedd yn cael ei amlygu ar Dudalen 3 y Strategaeth, a oedd yn egluro y gallai'r Cyngor gael cais i barhau â'i waith yn Cyfoeth Naturiol Cymru, ein Contract gyda Chyngor Cefn Gwlad Cymru gynt. Pe bai hyn yn digwydd byddai Strategaeth ddiwygiedig yn cael ei chynhyrchu er mwyn i'r Pwyllgor ei hystyried.

Fe hysbyswyd yr Aelodau fod amodau gorchwyl y Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol yn cynnwys cymeradwyo cynllun gwaith y gwasanaeth Archwilio Mewnol.

Fe roddodd y Pennaeth Archwilio Mewnol gynodeb o'r adroddiad ar y Strategaeth Archwilio Mewnol 2013/14 ac fe amlinellodd y prif amcanion. Fe eglurodd fod cyswllt agos rhwng y Cynllun Sicrwydd a'r Fframwaith Llywodraethu ac fe amlygodd bwysigrwydd a pherthnasedd y contractau allanol, gan gyfeirio yn enwedig at y contractau gyda Chyngor Cefn Gwlad Cymru, Heddlu Gogledd Cymru a Cyfoeth Naturiol Cymru.

Cafodd manylion Strategaeth Sicrwydd 2013/14 eu darparu ar gyfer y Pwyllgor a'r rheiny'n cynnwys Sicrwydd Hanfodol, Sicrwydd ar sail Risgiau, Contractau Allanol,

Hapddigwyddiadau a Chymorth Archwilio Mewnol. Mewn ymateb i awgrym gan Mr P. Whitham cytunwyd y byddai'r Strategaeth Sicrwydd yn cael ei chyflwyno i'r Pwyllgor yn chwarterol er gwybodaeth.

PENDERFYNWYD – bod y Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol yn:-

- (a) cymeradwyo'r Strategaeth Archwilio Mewnol 2013/14, a hefyd
- (b) cytuno bod y Strategaeth Sicrwydd yn cael ei chyflwyno i'r Pwyllgor yn chwarterol.

11 ADRODDIAD CYNNYDD ARCHWILIO MEWNOL

Roedd copi o adroddiad gan y Pennaeth Archwilio Mewnol wedi cael ei gylchredeg yn flaenorol.

Cyflwynodd y Pennaeth Archwilio Mewnol yr adroddiad ar gynnydd diweddaraf y gwasanaeth Archwilio Mewnol o ran cyflenwi gwasanaeth, darparu sicrwydd, adolygiadau a gwblhawyd, perfformiad ac effeithiolrwydd wrth lywio gwelliant. Roedd yr wybodaeth a ddarparwyd yn ymwneud â'r cyfnod hyd at 17 Mawrth 2013 a byddai'r Pwyllgor yn derbyn y sefyllfa alldro derfynol yn Adroddiad Blynyddol y Gwasanaeth Archwilio Mewnol yn ei gyfarfod nesaf.

Roedd yr adroddiad yn rhoi diweddariad mewn perthynas â'r canlynol:-

- cyflawni ein Cynllun Gweithredol ar gyfer 2012/13
- adroddiadau Archwilio Mewnol diweddar a oedd wedi'u cyhoeddi
- ymateb rheolwyr i faterion yr ydym wedi'u codi
- Perfformiad y gwasanaeth Archwilio Mewnol

Cyfeiriodd y Pennaeth Archwilio Mewnol at gyflawni Cynllun Gweithredol y Gwasanaeth Archwilio Mewnol ar gyfer 2012/13 ac fe eglurodd fod Atodiad 1 yn rhoi dadansoddiad o waith yn ystod 2012/13, o'i gymharu â'r Strategaeth Archwilio Mewnol ddiwygiedig. Mae'n cynnwys sgorau sicrwydd a nifer o faterion a godwyd ar gyfer yr adolygiadau a gwblhawyd, diffiniadau a ddefnyddiwyd i ffurfio ein sicrwydd archwilio a'r graddfeydd a ddefnyddiwyd i asesu lefelau'r risgiau ar gyfer materion a godwyd.

Cafodd crynodeb o'r Adroddiadau Archwilio Mewnol Diweddar canlynol, a gyhoeddwyd ers mis Chwefror 2013, a oedd wedi cael eu hadnabod fel risg cymedrol, eu darparu gwan y Pennaeth Archwilio Mewnol:-

- Adolygiad o Becynnau Gofal Cartref.
- Rheoli Prosiectau – Prosiectau sy'n Gysylltiedig â TG.

Roedd manylion ymateb rheolwyr i faterion a godwyd gan y gwasanaeth Archwilio Mewnol wedi cael eu cynnwys yn yr adroddiad, ynghyd â Pherfformiad y Gwasanaeth Archwilio Mewnol – Mesurau Allweddol.

Mesur – Adolygu 100% o'r meysydd Sicrwydd A151 y cytunwyd arnynt yn y Cynllun Archwilio Gweithredol erbyn 31 Mawrth 2013. Roedd gwaith ar bob un o'r tri phrosiect wedi cael ei gwblhau, gydag un adroddiad drafft i'w gwblhau.

Mesur – Adolygu 100% o'r meysydd Sicrwydd Llywodraethu Corfforaethol cytunedig yn y Cynllun Archwilio Gweithredol erbyn 31 Mawrth 2013. Roedd gwaith

wedi cael ei gwblhau ar dri o'r pedwar prosiect (75%), gyda'r adroddiad drafft ar gyfer yr adolygiad o reoli risgiau ar fin cael ei gwblhau.

Mesur – Adolygu 100% o'r Risgiau Cynhenid Uchel o'r Gofrestr Risgiau Corfforaethol erbyn 31 Mawrth 2013. Roedd gwaith wedi cael ei gwblhau ar bob un o'r chwe risg.

Mewn ymateb i gwestiynau gan y Cadeirydd a'r Cynghorydd G.M. Kensler, cadarnhaodd y Pennaeth Archwilio Mewnol y gellid darparu adroddiadau dilynol mewn perthynas â'r 12 mater cymedrol sy'n ymwneud â Thir y Cyhoedd a'r graddfeydd amser ar gyfer gwaith a wneir mewn perthynas â chynnal a chadw tai.

PENDERFYNWYD – *fod y Pwyllgor*

(a) *yn nodi cynnydd a pherfformiad y gwasanaeth Archwilio Mewnol hyd yma yn 2012/13.*

(b) *yn derbyn yr adroddiadau Archwilio Mewnol diweddar a gyhoeddwyd, ac*

(c) *yn cytuno y bydd adroddiadau dilynol yn cael eu darparu mewn perthynas â'r materion sy'n ymwneud â Thir y Cyhoedd a'r graddfeydd amser ar gyfer gwaith a wneir mewn perthynas â Chynnal a Chadw Tai.*

12 SIARTER ARCHWILIO MEWNOL

Roedd copi o adroddiad gan y Pennaeth Archwilio Mewnol, a oedd yn cyflwyno'r Siarter Archwilio Mewnol ddiwygiedig, wedi cael ei gylchredeg gyda'r papurau ar gyfer y cyfarfod.

Rhoddodd y Pennaeth Archwilio Mewnol grynodedb o'r Siarter Archwilio Mewnol ddiwygiedig. Eglurodd fod y Siarter Archwilio Mewnol gyfredol wedi cael ei chynhyrchu yn 2010 yn unol â safonau proffesiynol Sefydliad yr Archwilwyr Mewnol. Roedd y Safonau Archwilio Mewnol newydd ar gyfer y Sector Cyhoeddus wedi dod i rym ar 1 Ebrill 2013 a gofynnwyd i'r Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol gymeradwyo Siarter ddiwygiedig a oedd yn cydymffurfio â gofynion y Safonau newydd.

Rhoddodd y Pennaeth Archwilio Mewnol grynodedb byr o gynnwys y Siarter Archwilio Mewnol a oedd yn cynnwys:-

- Cefndir y Siarter Archwilio Mewnol.
- Archwilio Mewnol yng Nghyngor Sir Ddinbych.
- Llinellau adrodd y Pennaeth Archwilio Mewnol.
- Hawliau mynediad y gwasanaeth Archwilio Mewnol.
- Cwmpas gwaith y gwasanaeth Archwilio Mewnol.
- Adnoddau'r gwasanaeth Archwilio Mewnol.
- Gwrthdaro rhwng buddiannau a chyfrifoldebau eraill.

Mewn ymateb i gwestiwn gan Mr P. Whitham cytunodd y Pennaeth Archwilio Mewnol a Phennaeth y Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd y byddai adroddiad mewn perthynas â mynediad at gofnodion ar gyfer trydydd partion, gan y gwasanaeth Archwilio Mewnol, yn gallu cael ei ddarparu.

PENDERFYNWYD – *fel a ganlyn*

(a) *bod y Pwyllgor yn cymeradwyo'r Siarter Archwilio Mewnol ddiwygiedig, a*

(b) y byddai adroddiad mewn perthynas â mynediad at gofnodion ar gyfer trydydd partïon gan y gwasanaeth Archwilio Mewnol yn cael ei ddarparu ar gyfer y Pwyllgor.

13 RHAGLEN WAITH Y PWYLLGOR LLYWODRAETHU CORFFORAETHOL

Cafodd Blaenraglen Waith y Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol (a oedd wedi cael ei chylchredeg yn flaenorol) ei chyflwyno i gael ei hystyried. Fe drafododd yr Aelodau ddiwygiadau posib i'r rhaglen waith ac amryw eitemau busnes gyda swyddogion ac ar ôl ystyried fe gytunodd y Pwyllgor:—

- Y dylai'r Adroddiad Cynnydd Archwilio Mewnol gael ei dynnu allan o'r Flaenraglen Waith ar gyfer Mai 2013 gan y byddai'n rhan o'r Adroddiad Blynyddol.
- Cynnwys yn y Flaenraglen Waith ar gyfer Mai 2013 gyflwyniad gan Swyddfa Archwilio Cymru ar yr adolygiad cenedlaethol o Fframweithiau Llywodraethu.

PENDERFYNWYD – yn amodol ar yr uchod, fod y Pwyllgor yn cymeradwyo'r Flaenraglen Waith.

Daeth y cyfarfod i ben am 12.45 p.m.

14 GWE-DDARLLEDU A MYNYCHU O BELL

A report by the Head of Legal and Democratic Services, outlining proposals made by the Welsh Government regarding the webcasting of Council meetings and the ability of Members to attend meetings remotely, had been circulated previously.

Welsh Government (WG) had made £1.2m available to Local Authorities (LA) to assist them in implementing the webcasting of Council meetings and the remote attendance at meetings by Members. Each LA would be entitled to a grant of £20k for webcasting and £20k for remote attendance and details of the webcasting process had been outlined in the report. The WG grant would be only available for one year with no guarantee of future funding. In addition to software licensing fees there may be additional resources required to operate the system in supporting the population of the timeline of archived material.

The WG and WLGA had facilitated meetings with Democratic Services Officers to discuss the issue of webcasting and a demonstration of one of the systems had been delivered. It was explained that it would be possible to webcast in such a way that translation services were available. There were no statutory obligations on Council's to webcast meetings but the service had become more common practice among LA's and webcasting would make meetings more accessible to the public. The HLDS outlined the advantages and disadvantages associated with webcasting Council meetings and he responded to questions from Members of the Committee.

The report provided details of how the decision would contribute to the Council's Corporate Priorities, cost implications, the consultation process and any risks and processes introduced to address them. The HLDAS responded to a question from Mr P. Whitham and confirmed that the technology had been established to introduce webcasting. However, there would be potential risks to the Authority in the event of any technical anomalies which could bring into question the public's

perception of the Council. The HLDS explained that the equipment already installed by Denbighshire could reduce the initial implementations costs of the system, however the equipment had only been installed in the Council Chamber. The Committee agreed with the view expressed by the HLDS that a demonstration of the webcasting system be presented to Council Briefing.

The HLDS summarised the provisions of Section 4, Local Government (Wales) Measure 2011, which provides that reference in any statute to a meeting of the LA was not limited to a meeting of persons all of whom were present in the same place. A Member of an LA not present in the place where a meeting of that Authority was held and was considered to be a 'Member in remote attendance' if a number of conditions were satisfied and these included:-

(d) the Member in remote attendance was able at that time:

(iv) to see and hear, and be seen and heard by the Members in actual attendance;

(v) to see and hear, and be seen and heard by, any Members of the public entitled to attend the meeting who were present in that place and who exercise a right to speak at the meeting, and

(vi) to be seen and heard by any other Members of the public who were entitled to attend and are present at the meeting.

(e) the Member in remote attendance was able at that time to hear, and be heard by, any other Member in remote attendance in respect of whom the conditions of paragraph (a) were satisfied at that time, and

(f) use of facilities enabling the conditions in paragraphs (a) and (b) to be satisfied in respect of the member in remote attendance was not prohibited by the standing orders or any other rules of the authority governing the meeting.

It was explained that there would be no quorum for a meeting at any time when the number of Members in remote attendance was equal to, or greater than, the number of Members in actual attendance. Section 4 of the Measure had not yet been introduced but there were indications it would be later in the year. There were difficulties associated with the introduction of remote attendance and it was not clear that a system enabling a large number of remote attendees would be feasible.

Governance issues to be considered related to:-

- the confidentiality of Part II proceedings;
- the potential for challenge to decisions if the technology fails and members wishing to attend remotely are unable to attend and vote;
- the potential for inquorate meetings due to the balance between members attending remotely and those physically present at the meeting.

The Committee were informed that the Council's standing orders and procedures would need to be amended to make provision for the issues highlighted.

The following issues were raised by Members and responses provided by officers:-

- The possibility of Members attending for one agenda item only.
- Members attending in remote attendance would be classified as having attended the meeting in respect of Member attendance records.
- The Democratic Services Manager highlighted the possible technical problems which could be encountered and explained that there had been concerns expressed regarding the availability of technology to meet legislative requirements.

The Chair referred to the possible use of video conferencing with facilities provided at one specified location, which could overcome any technical problems and risks which might be encountered as staff would be in attendance to address any technical issues which may arise. The HLDS explained that the provision of video conferencing facilities could meet the legislative requirements, and following a detailed discussion the Committee agreed that a report on the use of video conferencing be presented to Council Brief for consideration by Members.

RESOLVED – *that the Corporate Governance Committee:-*

- (a) agrees that a demonstration of the webcasting system be presented to Council Briefing, and*
- (b) a report on the use of video conferencing be presented to Council Briefing.*

15 STRATEGAETH ARCHWILIO MEWNOL 2013/14

A copy of a report by the Head of Internal Audit (HIA), previously circulated, introduced the Internal Audit Strategy for 2013/14.

The HIA summarised the report which introduced the Internal Audit Strategy for 2013/14. He explained that all the necessary background information had been included in the Strategy document circulated with the papers for the meeting.

The HIA invited Members attention to the key point highlighted on Page 3 of the Strategy, which explained that the Council may be requested to continue their work in National Resources Wales, previously our Countryside Council for Wales Contract. In the event of this happening a revised Strategy would be produced for consideration by the Committee.

Members were informed that the Corporate Governance Committee's terms of reference include approval of Internal Audit's plan of work.

The HIA provided a summary of the Internal Audit Strategy 2013/14 report and outlined the main objectives. He explained that the Assurance Plan linked closely with the Governance Framework and highlighted the importance and relevance of the external contracts, particular reference being made to the contracts with the Countryside Council for Wales, North Wales Police and the Natural Resources Wales.

Details of the Assurance strategy 2013/14 was provided for the Committee which detailed Essential Assurance, Risk-based Assurance, External Contracts, Contingencies and IA Support. In response to a suggestion by Mr P. Whitham it

was agreed that the Assurance Strategy be presented to the Committee on a quarterly basis for information purposes.

RESOLVED – *that the Corporate Governance Committee:-*

- (a) approves the internal Audit Strategy 2013/14, and*
- (b) agrees that the Assurance Strategy be presented to the Committee on a quarterly basis.*

Adroddiad i'r: Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol

Dyddiad y Cyfarfod: 22 Mai 2013

Awdur yr Adroddiad: Pennaeth Gwasanaethau Archwilio Mewnol

Teitl: Adroddiad Cynnydd Archwilio Mewnol

---

1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

Mae'r adroddiad hwn yn rhoi'r diweddaraf i'r Pwyllgor am yr adroddiadau Archwilio Mewnol diweddar a gyflwynwyd.

2. Beth yw'r rheswm dros lunio'r adroddiad hwn?

I roi'r diweddaraf i Aelodau ynglŷn ag:

- adroddiadau Archwilio Mewnol diweddar a gyflwynwyd
- ymateb y rheolaeth i faterion rydym wedi'u codi

3. Beth yw'r Argymhellion?

Y Pwyllgor i ystyried a rhoi sylwadau ar adroddiadau Archwilio Mewnol diweddar a gyflwynwyd a bod adolygiadau dilynol yn cael eu cynnal.

4. Crynodeb o Adroddiadau Archwilio Mewnol Diweddar a gyflwynwyd

Mae ein hadroddiadau'n defnyddio lliwiau ar gyfer sgoriau sicrwydd fel a ganlyn:

Gwyrdd	Sicrwydd Uchel	Risgiau a rheolaethau'n cael eu rheoli'n dda
Melyn	Sicrwydd Canolig	Risgiau wedi'u nodi ond maent yn gynwysadwy ar lefel gwasanaeth
Oren	Sicrwydd Isel	Risgiau wedi'u nodi sydd angen cyfarfod gyda'r Cyfarwyddwr/Aelod Arweiniol
Coch	Dim sicrwydd	Risgiau sylweddol wedi'u nodi sydd angen cynhadledd achos aelod / swyddog

Ers fy adroddiad yn Ebrill 2013, rydym wedi cyflwyno'r adroddiadau canlynol.

Adroddiad Archwilio	Barn Archwilio	Materion a godwyd			Sylwadau
		Risg gritigol (Coch)	Risg fawr (Oren)	Risg ganolig (Melyn)	
Risg Gorfforaethol - Cydweithredu	Gwyrdd	0	0	0	Dim
Cynnal a Chadw yn y Gaeaf	Melyn	0	0	10	Dim
Canolfan Oak Tree, y Rhyl	Melyn	0	0	9	Dim

Ymateb y Rheolaeth i faterion a godwyd gan Archwilio Mewnol

Mae'r mwyafrif o'n hadroddiadau Archwilio Mewnol yn nodi'r risgiau ac yn rheoli gwendidau. Rydym yn sgorio'r rhain fel risg gritigol, risg fawr neu risg ganolig. Mae rheolaeth yn cytuno ar y camau i fynd i'r afael â'r risgiau, gan gynnwys cyfrifoldebau a therfynau amser.

Rydym yn rhoi adroddiad am yr holl achosion lle nad ydyw rheolaeth yn llwyddo i ymateb i'n gwaith dilynol, neu lle maent yn mynd dros y dyddiad gweithredu y cytunwyd arno o fwy na thri mis. Mae'r Pwyllgor hwn yn penderfynu a oes angen cymryd camau pellach, er enghraifft, drwy alw'r bobl berthnasol i'w gyfarfod nesaf neu ofyn am adroddiad ysgrifenedig i esbonio'r diffyg cynnydd.

Yn ddiweddar fe wnaethom ni gyflwyno dau adroddiad dilynol a sgoriwyd yn wreiddiol fel sicrwydd 'ambr' neu 'ganolig', ac wedi aros yn 'ambr' oherwydd diffyg cynnydd sylweddol.

Theatr y Pafiliwn, y Rhyl					
	Nifer y materion a godwyd	Nifer y camau gweithredu y cytunwyd arnynt	Nifer y camau wedi'u cwblhau	Nifer y camau ar waith	Nifer y camau sy'n weddill
Risg gritigol (Coch)	3	5	1	4	0
Risg fawr (Oren)	2	4	2	1	1
Risg ganolig (Melyn)	8	13	5	7	1
Diogelu Data/Rhyddid Gwybodaeth					
Risg fawr (Oren)	4	4	0	4	0
Risg ganolig (Melyn)	3	3	0	0	3

Adroddiad i'r:	Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol
Dyddiad y Cyfarfod:	22 Mai 2013
Awdur yr Adroddiad:	Pennaeth Gwasanaethau Archwilio Mewnol
Teitl:	Adroddiad Blynyddol Archwilio Mewnol 2012-13

Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

Mae'r adroddiad eglurhaol hwn yn cyflwyno Adroddiad Blynyddol Pennaeth Archwilio Mewnol ar gyfer 2012-13, sy'n:

- darparu ein barn ar ddigonolrwydd ac effeithiolrwydd cyffredinol amgylchedd rheoli mewnol y Cyngor;
- datgelu unrhyw amodau i'n barn, ynghyd â'r rhesymau dros yr amod;
- cyflwyno crynodeb o'r gwaith archwilio rydym wedi'i wneud i ffurfio ein barn, gan gynnwys y ddibyniaeth a roddir ar waith gan gyrrff sicrwydd eraill;
- tynnu sylw at unrhyw faterion rydym yn credu sy'n arbennig o berthnasol i baratoi'r Datganiad Llywodraethu Blynyddol; a
- sylwadau ar gydymffurfio â safonau archwilio mewnol perthnasol

Beth yw'r rheswm dros lunio'r adroddiad hwn?

Yn ystod 2012-13 rydym wedi bod yn gweithio i 'God Ymarfer Archwilio Mewnol mewn Llywodraeth Leol yn y Deyrnas Unedig' (2006), a gyflwynwyd gan Sefydliad Siartredig Cyllid Cyhoeddus a Chyfrifyddiaeth (CIPFA) a Safonau Archwilio Mewnol Sefydliad Siartredig yr Archwilwyr Mewnol (CIIA). Mae'r ddwy set o safonau angen adroddiad archwilio mewnol blynyddol i'r 'pwyllgor archwilio'.

Er gwybodaeth, o 1 Ebrill 2013, mae Safonau Archwilio Mewnol y Sector Cyhoeddus yn disodli'r safonau uchod, ond mae'r gofynion am adroddiad archwilio mewnol blynyddol yn aros.

Beth yw'r Argymhellion?

Y Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol i drafod a chymeradwyo Adroddiad Blynyddol Archwilio Mewnol 2012-13, gan gynnwys y Farn Archwilio gyffredinol a gynhwysir ynddo.

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

Internal Audit Annual Report 2012-13

**Ivan Butler MBA, CMIIA
Head of Internal Audit Services**

May 2013

Contents

Why do we have an Annual Internal Audit Report?	3
What is the internal control environment?	4
Compliance with internal audit professional standards.....	5
Summary of Internal Audit's work during the year	6
Internal Audit Opinion 2012-13	8
Issues relevant to the Annual Governance Statement	9

Why do we have an Annual Internal Audit Report?

The Chartered Institute of Public Finance and Accountancy (CIPFA) 'Code of Practice for Internal Audit in Local Government in the United Kingdom' (2006), and the Chartered Institute of Internal Auditors (CIIA) Internal Audit Standards both require the 'head of internal audit' to provide an annual report to the 'audit committee'.

The Internal Audit Annual Report:

- provides our opinion on the overall adequacy and effectiveness of the Council's internal control environment;
- discloses any qualifications to our opinion, together with the reasons for the qualification;
- presents a summary of the work that we have undertaken to formulate our opinion, including reliance placed on work by other assurance bodies; and
- draws attention to any issues that we deem particularly relevant to the preparation of the Annual Governance Statement.

What is the internal control environment?

The overall adequacy and effectiveness of the Council's 'internal control environment' means the policies, procedures and operations in place to:

- establish and monitor the achievement of the Council's priorities and objectives;
- identify, assess and manage the risks to achieving the Council's priorities and objectives;
- facilitate policy and decision-making;
- ensure the economical, effective and efficient use of resources; and
- ensure compliance with established policies, procedures, laws and regulations.

Compliance with internal audit professional standards

Throughout the year, Internal Audit has complied with the CIPFA Code and CIIA Standards in terms of:

- clearly setting out and agreeing its purpose, authority and responsibility;
- providing an independent and objective service;
- delivering its service with proficiency and due professional care;
- maintaining a robust quality assurance and improvement programme;
- having efficient management, ensuring that it provides added value to the Council;
- evaluating and contributing to the improvement of the Council's governance, risk management and control processes;
- planning its work effectively;
- performing audit projects effectively;
- communicating results of its work;
- following up the outcome of its work; and
- resolution of senior management's acceptance of risks.

Summary of Internal Audit's work during the year

We report our progress, performance and project reports to the Corporate Governance Committee regularly.

We achieved our 100% target for completion of 'Essential Assurance' from our Internal Audit Strategy and issued 33 final reports during 2012/13, with the following assurance ratings:

Green	High Assurance	11
Yellow	Medium Assurance	15
Amber	Low Assurance	6
Red	No Assurance	1

Area of Work	Status of Project	Assurance Rating	Comments
Financial Assurance			
Financial Systems – Rhyl based	Complete	Green	
Financial Systems – Ruthin based	Draft report	Yellow	Discussing draft report and agreeing action plan
Financial Systems Assurance Testing (IDEA) 2011-12	Complete	Green	
Grants & Certification Assurance			
Sustainability/Climate Change	Complete	Yellow	
Breakfast initiative Grant	Complete	Green	
WG 6 th Form Funding – Ysgol Dinas Bran, Llangollen	Complete	Green	
WG Student Finance Certification	Complete	Green	
WG Adult Education Certification	Complete	Green	
Corporate Governance Assurance			
Risk Management	Draft report	Yellow	Discussing draft report and agreeing action plan
Corporate Performance Management	Complete	Yellow	
Management of Corporate Risks Assurance			
The risk that we are unable to develop the staff and management capability to deliver the change agenda	Complete	Green	
The risk that the time and effort invested in collaboration is disproportionate to the benefits realised	Complete	Green	

Area of Work	Status of Project	Assurance Rating	Comments
The risk that the economic environment worsens beyond current expectations, leading to additional demand on services and reduced income	Complete	Green	
The risk that strategic ICT infrastructure does not enable improvement and support change	Complete	Green	
The risk that our asset portfolio becomes an unmanageable liability and an obstacle to strategic planning	Complete	Green	
Service Assurance			
Direct Care Costs & Placements	Complete	Yellow	
Ysgol Clawdd Offa, Prestatyn	Draft report	Amber	Discussing draft report and agreeing action plan
Rhyl High School	Complete	Yellow	
Trade Refuse	Complete	Yellow	
Public Realm	Complete	Yellow	
Corporate Health & Safety - Fire Risk Assessments	Complete	Amber	Follow up due in May 2013
Business Continuity Planning	Complete	Amber	Now reported as corporate project to CET
Winter Maintenance	Complete	Yellow	
Home to School Transport	Complete	Yellow	
Housing Maintenance	Complete	Red	Report formed part of wider improvement project in the service. Follow up due in June 2013
Translation Service	Complete	Yellow	
Community Buildings - Rhyl Town Hall	Complete	Yellow	
Pavilion Theatre, Rhyl	Complete	Amber	Follow up due April 2013
Integrated Children's Centres	Complete	Yellow	
Strategic Human Resources	Complete	Amber	Remains 'amber' after recent follow up review
IT Operations Management	Complete	Yellow	
IT Project Management	Complete	Yellow	
Data Protection & FOI	Complete	Amber	Follow up due April 2013

Internal Audit Opinion 2012-13

In my opinion, Denbighshire County Council can have 'medium' assurance in the overall adequacy and effectiveness of its internal control environment, including its arrangements for governance and risk management.

There are no qualifications to this opinion.

In forming this opinion, the Head of Internal Audit has used the same assurance ratings that Internal Audit uses in its reports.

	High Assurance	Risks and controls well managed
	Medium Assurance	Risks identified but are containable at service level
	Low Assurance	Risks identified that require meeting with Corporate Director/Lead Member
	No Assurance	Significant risks identified that require member / officer case conference

The Head of Internal Audit has based his 2012-13 Opinion on:

- the scope and outcome of Internal Audit's work during the year;
- Internal Audit report opinions and assurance ratings;
- the issues and risks that Internal Audit has raised during the year;
- the effectiveness of management's response to the issues and risks that Internal Audit has raised; and
- the outcome of the Council's review of its Corporate Governance Framework and Annual Governance Statement for 2012-13.

Issues relevant to the Annual Governance Statement

Although we issued one 'red' assurance rating and six 'amber' assurance ratings, most of the issues in those reports related to service performance rather than significant governance issues for the Council's Annual Governance Statement (AGS).

All of the main financial, governance and corporate risk areas received either 'green' or 'yellow' assurance. The main issues from our work that are relevant to the AGS relate to our reviews of Strategic Human Resources (HR) and Data Protection/FOI.

In our review of Strategic HR, we raised one major and ten moderate issues. Our follow up review showed that little progress had been made with the agreed action plan, which resulted in the service being invited to Corporate Governance Committee to explain the lack of progress. We are due to follow up the action plan again in July 2013, when the service will report back to the Corporate Governance Committee on progress.

Our review of Data Protection/FOI is part of the larger area of information governance, which is currently being restructured and reviewed. We raised four major and three moderate issues and are due to follow these up in April 2013. However, information governance has appeared previously in the AGS and remains a significant area for improvement.

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

Adroddiad i'r:	Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol
Dyddiad y Cyfarfod:	22 Mai 2013
Awdur yr Adroddiad:	Pennaeth Gwasanaethau Archwilio Mewnol
Teitl:	Datganiad Llywodraethu Blynyddol Drafft 2012/13

---

1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

Mae hwn yn adroddiad eglurhaol i'w drafod ar y Datganiad Llywodraethu Blynyddol Drafft (DLIB) ar gyfer 2012/13.

2. Beth yw'r rheswm dros lunio'r adroddiad hwn?

Mae'r Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol yn argymhell mabwysiadu'r DLIB bob blwyddyn fel rhan o Ddatganiad Cyfrifon y Cyngor. Mae Grŵp Llywodraethu'r Cyngor yn ymgynghori â'r Pwyllgor i'w ganiatáu i drafod a herio'r DLIB.

Bydd y Prif Weithredwr a'r Arweinydd yn llofnodi'r fersiwn derfynol o'r DLIB, y bydd y Pwyllgor yn ei gymeradwyo ym Mehefin 2013.

3. Beth yw'r Argymhellion?

Y Pwyllgor i ystyried y DLIB Drafft 2012/3, gan herio ac argymhell mwy o waith neu welliannau os bydd angen hynny.

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

ANNUAL GOVERNANCE STATEMENT 2012-13

Why do we need an Annual Governance Statement?

- Denbighshire County Council is responsible for ensuring that it conducts its business in accordance with the law and proper standards, and that it safeguards and properly accounts for public money, using it economically, efficiently and effectively.
- In discharging this overall responsibility, we are responsible for putting in place proper arrangements for the governance of our affairs, operating effectively and managing risk. Good governance is essential to both the Council and the public. It supports the Council in making the right decisions, reduces the likelihood of things going wrong and protects it when problems do occur. It inspires confidence in the public that we are taking decisions for the right reasons, protecting service quality and spending public money wisely.
- We have a Code of Corporate Governance, which is consistent with the principles of the CIPFA/SOLACE Framework Delivering Good Governance in Local Government. This Annual Governance Statement explains how we have complied with the Code during 2012-13 and how we meet the requirements of the Accounts and Audit (Wales) Regulations 2005 in relation to the publication of a statement on internal control.

What is good governance?

- Good governance is about how the Council ensures that it is doing the right things, in the right way, for the right people, at the right time, in an inclusive, open, honest and accountable way. It comprises our systems, processes, cultures and values, through which we account to, engage with and, where appropriate, lead our communities. It enables us to monitor whether those objectives have led to the delivery of appropriate, cost-effective services.
- The system of internal control is a significant part of that framework, designed to manage risk to a reasonable level. It is an on-going process to identify and prioritise the risks to achieving our priorities, policies, aims and objectives, to evaluate their likelihood and to manage them should they occur. However, the system of internal control cannot eliminate all risk and can only provide reasonable and not absolute assurance of effectiveness.
- Our governance framework has been in place and has been improved for the year ended 31 March 2013 and up to the date of the approval of the Statement of Accounts.
- Section 3 of this Annual Governance Statement provides an overview of our governance arrangements. We provide a detailed review in Appendix 1.

Summary of our governance assurance arrangements

Where do we need assurance?

- Delivery of corporate priorities
- Service performance and quality
- Financial planning and performance
- Partnership governance and effectiveness
- Project management and delivery
- Procurement processes
- Management and engagement of our staff
- Clarity of roles and responsibilities
- Decision making protocols
- Leadership effectiveness
- Standards of conduct and ethics
- Compliance with laws, regulations etc.
- Effectiveness of the scrutiny function
- Effectiveness of internal control
- Management of risks
- Training and development of elected members and staff
- Community engagement
- Openness and transparency

What do we have in place?

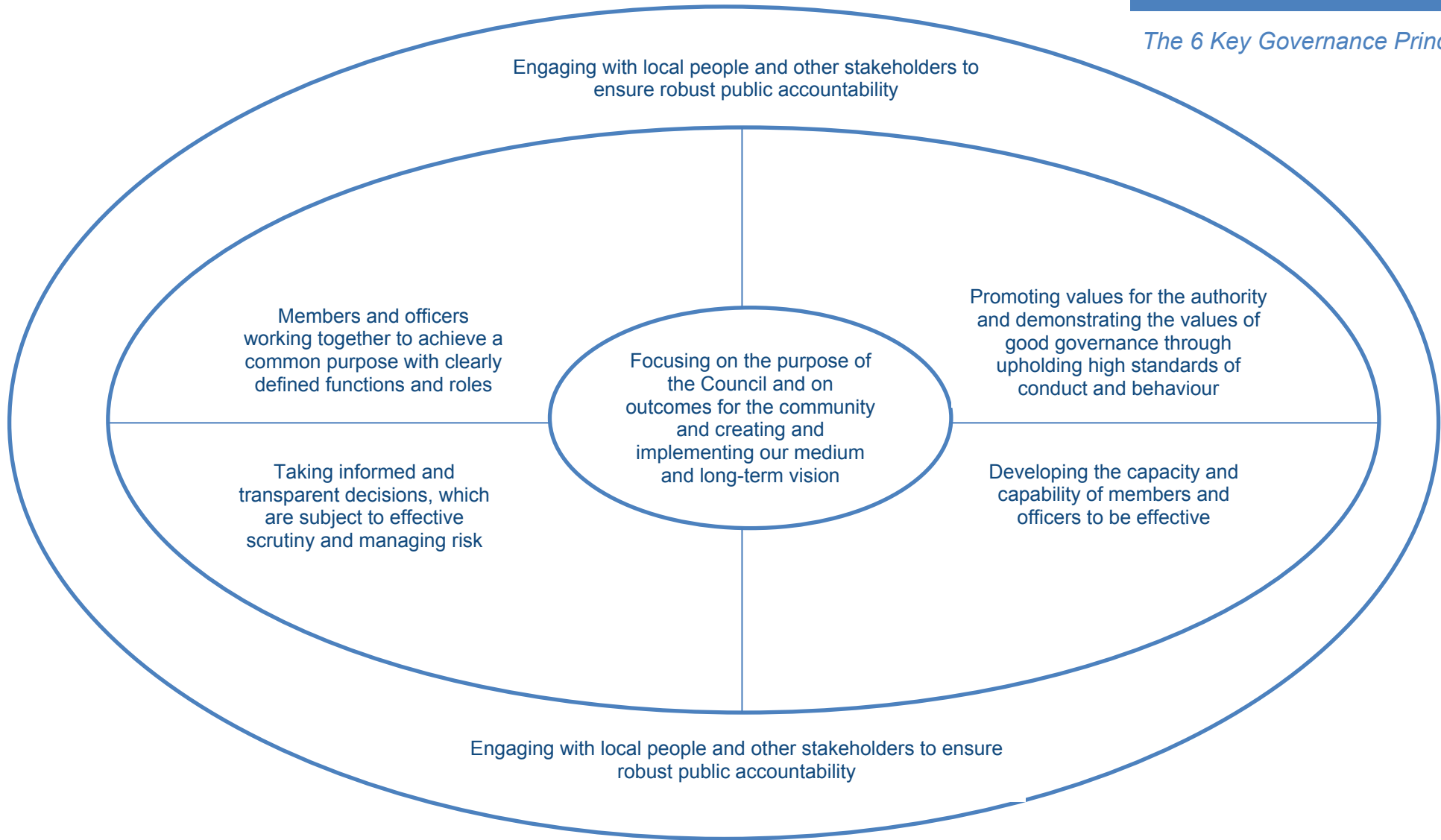
- Corporate Plan
- Frameworks for measuring service and employee performance
- Effective financial management e.g. Annual Statement of Accounts, Medium-term Financial Plan, regular reporting of performance
- Customer feedback and complaints processes
- Partnership governance framework
- Project management methodology
- Corporate procurement strategy
- HR strategy, policies and procedures
- Council Constitution and democratic arrangements e.g. Corporate Governance Committee, Standards Committee, scrutiny function
- Scheme of delegation for decision making
- Specific job roles for CEO, S151 Officer and Monitoring Officer
- Member/officer protocols
- Terms and conditions for remuneration
- Officer and member codes of conduct
- Registers of interest/hospitality
- Anti-fraud and corruption policy and whistleblowing arrangements
- Financial Regulations
- Staff and member training
- Risk management framework
- Equalities framework
- Core Values
- Effective systems, processes and controls
- Effective methods for engaging employees, customers, stakeholders etc.

Where can we get assurance?

- External auditor reviews and reports
- Internal Audit reviews and reports
- Internal audit planning linked to governance framework and risk
- Estyn reviews and reports
- CSSIW reviews and reports
- External consultant reports
- Self-assessments
- Peer reviews
- On-going review of governance
- Partnership boards
- Council's democratic arrangements e.g. scrutiny and 'audit' committees
- Staff surveys

Key principles of our governance framework

The 6 Key Governance Principles

Tudalen 39

Review of effectiveness of our governance framework

- The Council has responsibility for conducting, at least annually, a review of the effectiveness of its governance framework, including the system of internal control. We review our effectiveness on an on-going basis through our Governance Group and the outcomes of this are contained within Appendix 1, informed by the work of those managers with responsibility for the development and maintenance of the governance environment, the Head of Internal Audit's Annual Report 2012/13, and by comments made by the external auditors and other review agencies and inspectorates.
- We also carry out an annual Corporate Self-assessment to support compliance with our statutory obligation to make arrangements to secure continuous improvement (as required under the Local Government (Wales) Measure 2009). This helps us to understand our strengths and weaknesses in relation to our key processes, such as strategic planning, performance management, workforce planning and financial management. In future, we are considering combining our governance and corporate self-assessments to provide a more efficient self-assessment process.

Tudalen 40

How have we maintained, reviewed and improved our framework this year?

- Our Internal Audit service has a comprehensive assurance plan that works alongside the governance framework and ensures that the Head of Internal Audit can provide an opinion on governance, risk and internal control as part of his annual report. Audit assurance can be High, Medium, Low or None. The overall audit assurance for 2012/13 is Medium.
- We regularly review of our financial systems and have implemented a restructuring of our Management Accounting function to support services in the most efficient manner and bring a greater focus on value for money, compliance and efficiency within services. We have also commenced work on new Financial Regulations for the Council. Internal Audit reviews financial systems annually and has provided High and Medium assurance opinions.
- We regularly update our Corporate Risk Register with the Corporate Executive Team (CET). Internal Audit reviews how we manage the high inherent risks in the risk register and has provided High or Medium assurance opinions in all cases.

- We have implemented a separation of duties within risk management so that Internal Audit can now carry out an independent and objective review. We have also provided training for elected members to ensure that they understand risk management. The recent Internal Audit review of corporate risk management provided.....not reported yet (will included in the final version of the AGS)
- We have improved our performance reporting against our Corporate Plan to elected members including our Annual Performance Review. Internal Audit reviewed corporate performance management, giving a Medium assurance rating and all improvements have since been implemented.
- We regularly review and update of our Constitution to take account of changing circumstances.
- Scrutiny committees are organised around key themes to enable a more corporate approach, and have shown their strength through the successful delivery of working group objectives. We have welcomed a peer review of our scrutiny function and await the outcome but we identified some improvements in our self-assessment while preparing for this review, which we will implement.
- We have developed a Governance Group of senior officers and the Chair and Vice-Chair of Corporate Governance Committee to oversee the Corporate Governance Framework, its action plan and the development of this Annual Governance Statement. We have also widened consultation on the Statement to include our Senior Leadership Team and earlier and better informed consultation with the Corporate Governance Committee.
- Corporate Governance Committee receives regular reports on progress with implementing actions to improve our governance framework. The action plan shows good progress and will be continued into 2013/14 with additional actions from this year's Annual Governance Statement.
- We have developed a new tool to show where the Council gets its assurance in all key governance areas and have used it to develop the Annual Governance Statement, linking it with the Internal Audit assurance plan and annual corporate self-assessment.
- We act on Internal Audit, external audit and other review agencies reports, developing action plans for Scrutiny Committee monitoring. Corporate Governance Committee maintains an overview of these action plans and holds services to account if they do not act on these.

Significant governance issues

- Last year's Annual Governance Statement included one significant governance issue relating to information governance. We have taken steps to improve this area during the year, including reorganising and realigning the service, but a recent Internal Audit report on Data Protection and Freedom of Information showed that there is still a significant amount of work to do. We have therefore carried it forward as a significant issue this year.
- The significant governance issues in the table below, together with any less significant issues that we have identified in our review in Appendix 1 will be added to our Governance Assurance Framework Action Plan managed by the Council's Governance Group and monitored by the Corporate Governance Committee.

Tudalen 42

Significant Governance Issue	Proposed Action	Timescale & Responsibility
Strategic HR needs to implement improvements following an adverse Internal Audit report.	Action plan included with Internal Audit report to be implemented. Corporate Governance Committee will receive a progress update in July 2013.	Included in Action Plan Head of Strategic HR 3 July 2013
We need to improve our information governance and implement improvement to our Data Protection and Freedom of Information arrangements following an adverse Internal Audit report.		

We propose over the coming year to take steps to address the above matters to enhance our governance arrangements. We are satisfied that these steps will address the need for improvements that were identified in our review of effectiveness and will monitor their implementation and operation as part of our next annual review.

Signed: ..... **(Leader)**.....**2013**

Signed: ..... **(Chief Executive)** **2013**

Appendix 1 - Review of governance assurance arrangements

Tudalen 44

Key Principle 1	Focusing on the purpose of the Council and on outcomes for the community and creating and implementing our medium and long term vision
Our governance arrangements	• Our process for developing our new corporate priorities for 2012-17 was robust and inclusive, and we have systems in place to support their delivery and to ensure that we review them annually. • Our performance management framework helps us to translate our corporate priorities into the contribution expected from services and shows how we will monitor this. • We have a Medium Term Financial Plan and monitor and report regularly on our financial performance, producing an Annual Statement of Accounts. Our financial management arrangements support priorities and ensure financial health. • We monitor and report regularly on operational performance, producing an Annual Performance Review. • All services undergo performance challenges during the year. • Our customer feedback and complaints framework is designed to feed into service improvement. • We are involved in, and lead on, a number of regional and sub-regional collaboration projects, and have developed proper governance arrangements for our collaboration activity. We are recognised as a leader in terms of developing the partnership agenda, with a joint Local Service Board and an integrated strategic partnership plan (The BIG Plan). • We have improved our management of programmes and projects following a full review of the project management methodology, PRINCE2 training, and the procurement of a project management system. • Our human resources strategy and policies show how we manage our human resources and plan our future workforce.
Assurances received	• Wales Audit Office Improvement Assessment Letters • Internal Audit reports on services, including corporate performance management, partnerships, strategic HR and financial systems • Partnerships Scrutiny Committee and Senior Leadership Team review of partnership framework • The BIG Plan • Various major partnerships, e.g. North Wales Procurement, Regional Food Waste, Regional School Improvement • Regular and year-end financial and performance reports to elected members • Wales Audit Office report on the Council's accounts and financial systems • Service Performance Challenge report

- Regular reports on complaints and other feedback to Performance Scrutiny and Corporate Governance Committees
- Partnership Scrutiny Committee and some joint scrutiny committees receive regular reports on partnership work
- Medium Term Financial Plan updates to Cabinet
- Various self-assessment reports, including, Corporate Self-Assessment, Social Services self-assessment, Estyn inspection self-assessment, service self-assessments
- Corporate Partnership Register
- Corporate Project Register reported to CET regularly

Improvement Areas

- We still have work to do to develop how we will deliver some of our corporate priorities.
- We need to improve co-ordination of the various self-assessments that we carry out.
- Within our financial planning, we need to develop a more strategic approach to the efficiency programme for the difficult years ahead.
- We are developing new service standards to improve customer service further.
- We still have work to do to improve how we manage customer complaints.
- The configuration of Denbighshire's strategic partnerships is not yet right and requires further work.
- We need to re-launch our partnership framework to make sure that everyone is aware of it and uses it.
- We are improving our procurement strategy, systems and processes to achieve more financial savings.
- We are strengthening the Service Performance Challenge process for 2013.
- We will continue our work to fully embed programme and project management into our culture.
- Strategic HR needs to implement improvements following an adverse Internal Audit report.

Key Principle 2 Members and officers working together to achieve a common purpose with clearly defined functions and roles

Our governance arrangements

- Our Constitution clearly sets out respective roles and responsibilities of the Cabinet and its individual members, particularly relating to governance. It includes our scheme of delegation for decision making.
- We ensure separation within key roles, such as CEO, S151 Officer and Monitoring Officer.
- The role of the S151 Officer ensures that appropriate advice is given on all financial matters, that the Council keeps proper financial records and accounts, and maintains an effective system of internal financial control.
- The Monitoring Officer is responsible for ensuring that agreed procedures are followed and that all applicable statutes and regulations are complied with.
- We have a member/officer protocol to ensure constructive working relationships.
- We have agreed terms and conditions for remuneration of elected members and officers and an effective structure for managing the process.
- We have a performance management and appraisal process for officers.
- Our partnership framework requires partnerships to have clear objectives, clarity of roles and responsibilities, governance arrangements, funding arrangements, accountabilities and protocols for dispute resolution.

Assurances received

- Constitution approved by County Council includes roles & responsibilities, key officer roles, member/officer protocol, remuneration scheme, scheme of delegation etc.
- Cabinet reports on budget setting and monitoring of financial performance
- Job descriptions outline the roles of key officers
- Partnerships Scrutiny Committee and Senior Leadership Team review of partnership framework
- Improvements made following the Internal Audit report on partnerships

Improvement Areas

- We are developing a performance management framework for elected members.
- While we now have a partnership framework, we need to make sure that all current partnerships meet its requirements.

Key Principle 3 Promoting values for the authority and demonstrating the values of good governance through upholding high standards of conduct and behaviour

Our governance arrangements

- We have codes of conduct for officers and elected members.
- Our member/office protocol ensures high standards of behaviour.
- We operate a register of interests and hospitality and elected members have the opportunity to declare interests at meetings.
- Customers can use our feedback and complaints framework if they are not happy about conduct and behaviour.
- We have a policy on anti-fraud and corruption.
- Our Corporate Governance Committee acts as an 'audit committee', complying with the Local Government (Wales) Measure.
- We operate an independent and objective Standards Committee.
- Financial Regulations outline key responsibilities in respect of conflicts of interest, prejudice, bias etc.
- We have a set of core values for elected members and officers.
- Our performance appraisal process includes an assessment of conduct and application of core values.
- Our partnership framework includes a set of values against which decision making and actions can be judged.
- Our systems and processes are designed to comply with laws, regulations, internal policies and procedures and conform to appropriate ethical standards.

Assurances received

- Constitution approved by County Council includes codes of conduct, member/officer protocol, requirements for declarations of interest, Standards Committee role, Corporate Governance Committee terms of reference
- Committee meeting agendas and minutes showing declarations of interest from elected members
- Regular reports on complaints and other feedback to Performance Scrutiny and Corporate Governance Committees
- Head of Internal Audit review of Corporate Governance Committee terms of reference
- Partnerships Scrutiny Committee and Senior Leadership Team review of partnership framework
- Improvements made following the Internal Audit report on partnerships
- Internal Audit Annual Report 2012/3 giving assurance on the system of internal control

Improvement Areas

- We need to update our anti-fraud and corruption policy.
- We are updating our Financial Regulations.
- We are undertaking a self-assessment to ensure that the Corporate Governance Committee operates effectively as an audit committee.

Key Principle 4

Taking informed and transparent decisions, which are subject to effective scrutiny and managing risk

Our governance arrangements

- We have a robust scrutiny function to challenge decision-makers constructively, including those who work in partnership with us.
- Our Council, Cabinet and committee meetings are open and transparent. We advertise meetings in advance, have transparent decision-making processes, publish decisions and have robust criteria for considering confidential reports.
- Elected members have the opportunity to declare interests at meetings.
- We have codes of conduct for officers and elected members.
- We operate a register of interests and hospitality.
- Our 'audit committee' is independent of the Cabinet to allow it to act objectively.
- Customers can use our feedback and complaints framework if they are not happy about the way we make decisions.
- We present external and internal regulator reports to the relevant committee and act on issues raised in those reports.
- We provided a comprehensive training programme for elected members following the last local elections.
- We have reviewed our committee reporting to provide more concise and clearer reports to our elected members to help decision making.
- We have processes in place to manage risk effectively and regularly update our Corporate Risk Register. We have provided separation of duties between co-ordination of risk management and the audit of risk management.
- We have an independent and effective internal audit service operating within professional auditing standards, providing a wide range of governance, risk, operational and financial assurance, including on partnerships.
- We have whistleblowing arrangements for elected members, officers and contractors.
- We have a robust system of internal control, both financially and operationally.
- Our partnership framework requires each partnership to assess risks and outline how it will manage them.
- Our Monitoring Officer makes sure that the Council follows agreed procedures and complies with all applicable statutes and regulations.
- The Constitution and scheme of delegation clearly outline statutory obligations of elected members and officers who make decisions.

Assurances received

- Agendas, reports and minutes of Council, Cabinet, scrutiny and other committees
- Council meetings, papers and decisions published on the Council's website and in libraries
- Formal protocol for Part II reports
- Council's Constitution includes statutory obligations, codes of conduct, member/officer protocol, committee terms of reference etc.
- Regular reports on complaints and other feedback to Performance Scrutiny and Corporate Governance Committees
- Corporate Governance Committee and Performance Scrutiny minutes show consideration of internal and external regulator reports
- Updated corporate risk register presented to Performance Scrutiny Committee in February 2013
- Internal Audit Strategy 2012/13 and regular progress reports to Corporate Governance Committee
- Internal Audit Annual report 2012/13 giving a positive opinion on the system of governance, risk management and internal control
- Internal Audit's Charter outlining its status and independence
- Improvements made following the Internal Audit report on partnerships
- Internal Audit report on corporate risk management

Improvement Areas

- We need to promote our scrutiny function among our stakeholders and provide further training for elected members. We will also implement any improvements arising from a recent peer review.
- We need to improve our information governance and implement improvement to our Data Protection and Freedom of Information arrangements following an adverse Internal Audit report.
- Our Corporate Self-assessment recognised some improvements needed in risk management and we will implement these and any additional issues arising from the recent Internal Audit review.
- We will update Internal Audit's Charter and carry out a self-assessment of the service to ensure that it complies with the new Public Service Internal Audit Standards.
- We are strengthening our research and intelligence functions to be more proactive in the way that we consider the external environment to support decision-making and strategic planning.
- We are updating our Whistleblowing policy.

Key Principle 5 Developing the capacity and capability of members and officers to be effective

Our governance arrangements

- We are developing our elected members to have the skills, knowledge and experience to carry out their roles effectively.
- New elected members received a comprehensive programme of training in the months following their election.
- We have made some improvements to workforce planning and the way we make use of our employees to achieve improvement.
- We have improved the rate of officer performance appraisals completed.
- We have a programme of corporate training in a variety of subjects.
- We encourage new ideas from inside and outside of the Council to improve our services and performance through community engagement, employee suggestion schemes, manager conferences, officer groups etc.

Assurances received

- Strategic HR reports to CET on officer appraisal completion rates
- Cabinet Lead Member leading on elected member development project
- Training programme and attendance records for elected member training following election
- Community Engagement Plan
- Middle Managers conferences held regularly
- Bright Ideas scheme
- Corporate training programme
- The Hwb
- Learning Hub on Intranet

Improvement Areas

- We need to do more to improve the flexibility of our workforce to enable us to use them in the areas of greatest need.
- We are developing a new training programme for elected members based on a needs assessment.
- There is still work to do to ensure that officer performance appraisals are completed at least once a year.

Key Principle 6 Engaging with local people and other stakeholders to ensure robust public accountability

Our governance arrangements

- We have a scrutiny function that includes scrutiny of performance and of partnership arrangements.
- We have a Community Engagement Plan to ensure we take an active and planned approach to dialogue with the public.
- Our customer feedback and complaints framework allows the opportunity for views to be shared on service delivery.
- We have a co-ordinated approach to internal and external communications and media activities to publicise our priorities and the action we will be taking to improve services for those who live in, work in or visit the county.
- Our Council, Cabinet and committee meetings are open and transparent. We advertise meetings in advance, have transparent decision-making processes, publish decisions and have robust criteria for considering confidential reports.
- We maintain strong working relationships with our external partners, including the joint Conwy & Denbighshire Local Service Board, and actively engage with stakeholders and local communities.
- We have played a leading role in the North Wales Public Sector Equality Network, which has produced six shared objectives with agreed action areas to drive forward equality work across the region.
- We report regularly our financial performance. Our Annual Statement of Accounts is open to the public for inspection as required by legislation and the final version is accessible on our website.
- We report regularly on operational performance, producing an Annual Performance Review.
- We engage our employees through staff road shows, Excellence Denbighshire, staff surveys, CEO breakfast meetings, Staff Council etc.

Assurances received

- Scrutiny committee agenda, reports, minutes etc.
- Partnership framework includes requirement for governance arrangements
- Member Area Groups
- Residents Survey 2011
- Town Plans
- Town & Community Council cluster groups
- Improvements made following the Internal Audit report on partnerships
- Regular reports on complaints and other feedback to Performance Scrutiny and Corporate Governance Committees
- Communication Strategy

- Community Engagement Plan
- Agendas, reports and minutes of Council, Cabinet, Scrutiny and other committees
- Council meetings, papers and decisions published on the Council's website and in libraries
- Formal protocol for Part II reports
- Strategic Equalities Plan.
- Positive Wales Audit Office report on the Council's accounts and financial systems
- Regular financial and performance reports to Scrutiny committees and Cabinet
- 'You Said, We Did' action plan following 2011 staff survey
- Agendas and minutes of Staff Council
- Denbighshire Volunteering Strategy
- Excellence Denbighshire awards

Improvement Areas

- We need to make sure that our employees are fully aware of the requirements of equalities legislation.
- The Consultation & Engagement Strategy needs to become embedded in our service delivery.
- We will roll out the Denbighshire Volunteering Strategy.
- We need to further improve the way we engage with business groups.

Adroddiad i'r:	Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol
Dyddiad y cyfarfod:	22 Mai 2013
Aelod/Swyddog Arweiniol	Aelod Arweiniol Cyllid ac Asedau/ Pennaeth Cyllid ac Asedau
Awdur yr Adroddiad:	Pennaeth Cyllid ac Asedau
Teitl:	Adolygiad o Gronfeydd wrth Gefn, a Sefydlu Cronfa Wrth Gefn ar gyfer Buddsoddi yn y Cynllun Corfforaethol

---

1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

- 1.1 Ystyried lefel bresennol y Cyngor o ran cronfeydd wrth gefn, balansau a darpariaethau.

2. Beth yw'r rheswm dros lunio'r adroddiad hwn?

- 2.1 Rhoi gwybod i'r pwyllgor am lefel y cyllid sydd gan y Cyngor ar hyn o bryd.
- 2.2 Cael barn y Pwyllgor am newidiadau i gronfeydd wrth gefn penodol cyn i gynigion gael eu cyflwyno i'r Cyngor llawn.

3. Beth yw'r Argymhellion?

- 3.1 Bod y Pwyllgor yn ystyried cynnwys yr adroddiad ac yn rhoi sylwadau am y newidiadau arfaethedig.

4. Manylion am yr Adroddiad

Beth yw Cronfeydd Wrth Gefn, Darpariaethau a Balansau?

- 4.1 Mae Cronfeydd wrth gefn, balansau a darpariaethau yn wahanol enwau am arian y mae'r Cyngor wedi'i neilltuo am amryw resymau. Bydd y rheswm dros ei neilltuo yn pennu ei ddsbarthiad. Mae'r rhan fwyaf o sefydliadau yn gwneud hyn ac mae'n debyg i unigolion sydd â chyfrifon cynilo.

Cronfeydd Wrth Gefn sydd wedi'u Clustnodi

- 4.2 Cyllid yw hwn a gaiff ei neilltuo am resymau penodol (dyma pam y'u gelwir yn gronfeydd wrth gefn 'wedi'u clustnodi'). Yn gyffredinol, byddwn yn ffyddiog y bydd y digwyddiad yn digwydd a bod gennym syniad da o'r gost. Mae gennych elfen o reolaeth dros y gwariant. Mae fel unigolyn yn cynilo am gar newydd – gall benderfynu pryd i brynu a faint i'w wario.
- 4.3 Yn Natganiad Cyfrifon y Cyngor, byddwch yn gweld nifer o eitemau y gellir eu galw'n gronfeydd wrth gefn ond sydd, mewn gwirionedd, yn

addasiadau cyfrifeg nad oes arian yn gefn iddynt felly nid ydynt wedi'u cynnwys yn y papur hwn.

Darpariaethau

4.4 Cyllid yw hwn a gaiff ei neilltuo yn erbyn digwyddiad penodol, ond y mae'r amseriad a'r swm yn ansicr. Er enghraifft, os ydych yn cael eich erlyn gan rywun, mae'n bosibl y byddwch yn credu y byddwch yn ennill, ond neilltuwch swm o arian rhag ofn i chi golli. Nid y swm cyfan fydd hwn o reidrwydd, ond gall fod yn gyfran yn seiliedig ar asesiad risg o'r canlyniad tebygol.

Balansau

4.5 Cyllid yw hwn a gaiff ei neilltuo ar gyfer digwyddiadau na ragwelwyd ac nid ydynt yn gysylltiedig ag unrhyw brosiect neu ddigwyddiad penodol. Mae'r swm a gaiff ei neilltuo yn amrywio yn dibynnu ar yr amgylchedd allanol, amgylchiadau hanesyddol a maint y sefydliad. Byddai'r cyllid hwn yn talu costau'r llifogydd diweddar yn Sir Ddinbych. Mae gan wasanaethau falansau diwedd blwyddyn sydd o ganlyniad i faterion amseru yn unig – h.y. gwariant a allai fod wedi'i gynllunio ar gyfer mis Mawrth sy'n digwydd ym mis Ebrill mewn gwirionedd. Mae hyn yn golygu eu bod yn tanwario ar gyllideb y flwyddyn sy'n creu balans diwedd blwyddyn a gaiff ei gario ymlaen a'i wario yn y flwyddyn newydd yn gyffredinol.

4.6 Mae tri gwahanol fath o falansau gan y Cyngor.

- **Balansau cyffredinol** – maent ar gael i'r Cyngor eu defnyddio yn y rhan fwyaf o amgylchiadau
- **Balansau ysgol** – gan ysgolion unigol at eu dibenion eu hunain ac nid ydynt ar gael i'w defnyddio ar wasanaethau eraill (er y gallai'r Cyngor ddewis rhoi cap ar y rhain a thynnu unrhyw gyllid uwchben y cap hwnnw yn ôl)
- **Balansau Cyfrif Refeniw Tai** – balansau yw'r rhain yn y Cyfrif Refeniw Tai ac nid ydynt ar gael ar gyfer unrhyw wasanaeth arall.

Faint o arian y mae'r Cyngor wedi'i neilltuo?

4.7 Mae'r Datganiad Cyfrifon blynyddol yn rhestru'r symiau diwedd blwyddyn ym mhob un o'r categorïau uchod er y bydd y rhain yn newid yn ystod y flwyddyn wrth i wasanaethau ychwanegu atynt neu wario ohonynt. Mae'r tabl isod yn dangos crynodeb o faint sydd gan y Cyngor ar hyn o bryd (sylwer mai ffigurau **31/03/12** yw'r rhain)

Math	Swm £000
Cronfeydd Wrth Gefn sydd wedi'u Clustnodi	28,704
Balansau Cyffredinol	7,575
Balansau Gwasanaeth	1,583
Balansau Ysgolion	1,801
Balansau Cyfrif Refeniw Tai	871
Darpariaethau	3,307

Sut y mae'r Cyngor yn penderfynu faint i'w neilltuo?

- 4.8 Nid oes gan y Cyngor bolisi penodol o ran faint y dylai ei gadw mewn cronfeydd wrth gefn a balansau gan mai ffactorau allanol sy'n eu sbarduno yn gyffredinol. Mae hyn yn golygu y bydd gwasanaethau yn cynnig cronfeydd wrth gefn newydd neu bydd y Prif Swyddog Cyllid yn argymhell newidiadau. Caiff y penderfyniad terfynol ei wneud yng nghyfarfod y Cyngor Llawn ar ddiwedd pob blwyddyn ariannol.
- 4.9 Y prif sbardun y tu ôl i'r cyllid hwn yw asesiad risg a dylid gwneud hyn yn rheolaidd. Caiff hyn ei wneud ar wahanol adegau yn dibynnu ar natur y risg a'r symiau dan sylw. Wrth i amodau ariannol ddod yn fwy anodd, mae risg canfyddedig yn cynyddu ac mae Cyngorau yn tueddu i gronni eu balansau.
- 4.10 Mae'n gydbwysedd anodd i'w gael rhwng neilltuo cyllid er diogelwch ariannol a chadw cyllid y mae mawr eu hangen na fydd byth yn cael eu gwario o bosibl.

A yw'r Cyngor wedi neilltuo'r swm 'cywir' o gyllid?

- 4.11 Fel rhan o'i Gynllun Corfforaethol diweddar, penderfynodd y Cyngor ei fod am ddechrau cynllun uchelgeisiol o fuddsoddiad cyfalaf ac y dylid sefydlu cronfa wrth gefn newydd – 'Cronfa Wrth Gefn ar gyfer Buddsoddi yn y Cynllun Corfforaethol'.
- 4.12 Fel rhan o hyn, dywedodd y Prif Swyddog Cyllid y byddai'n cynnal adolygiad o gyllid presennol i bennu a oedd y lefelau presennol yn rhesymol a p'un a ellid lleihau rhai cronfeydd wrth gefn a symud cyllid i'r gronfa wrth gefn newydd.

Newidiadau Arfaethedig

- 4.13 Mae Atodiad 1 yn cynnwys dadansoddiad o Gronfeydd Wrth Gefn presennol sydd wedi'u neilltuo a p'un a yw'r proffil risg yn dal i olygu bod angen cadw cyllid ar y lefel bresennol. Mae Atodiad 2 yn dangos y newidiadau arfaethedig.
- 4.14 Mae'r dadansoddiad yn dangos y gellir symud £6.4m allan o gronfeydd wrth gefn presennol i Gronfa Wrth Gefn newydd ar gyfer Buddsoddi yn y Cynllun Corfforaethol. Mae hyn naill ai oherwydd bod y risgiau o ran y gronfa wrth gefn bresennol wedi lleihau, mae'r digwyddiad wedi bod neu roeddent eisoes wedi'u sefydlu am bwrpas tebyg.
- 4.15 Nid yw symud y cyllid rhwng cronfeydd wrth gefn yn golygu ei fod wedi'i wario, ond mae'n golygu ei fod wedi'i neilltuo ar gyfer buddsoddiad yn y dyfodol. Roedd y Cynllun Corfforaethol yn cymryd yn ganiataol y byddai angen i'r Cyngor ganfod tua £25m o arian parod, cronfeydd wrth gefn, derbyniadau cyfalaf ac atgyfeirio gwariant refeniw ac y byddai £50m arall yn dod o fenthycia. Felly, mae'r adolygiad hwn

yn nodi tua 25% o'r cyllid sydd ei angen ar gyfer y cynllun cyfalaf. Mae Atodiad 3 yn dangos faint o gyllid sydd ei angen i gyflawni'r cynllun corfforaethol a faint sydd wedi'i nodi hyd yma.

Proses Gymeradwyo

4.16 Os yw'r Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol yn cefnogi'r argymhellion, byddant yn cael eu cynnwys yn yr 'Adroddiad Alldro' i'r Cyngor llawn ym mis Mehefin sy'n rhoi gwybod i aelodau beth yw ein sefyllfa derfynol ar ddiwedd y flwyddyn, yn cytuno ar greu cronfeydd wrth gefn newydd (fel hon) ac yn penderfynu beth i'w wneud gydag unrhyw achos o danwario neu orwario sydd wedi digwydd yn ystod y flwyddyn.

4.17 Mae'n debygol y bydd cyllid arall yn cael ei ddyrannu i'r gronfa wrth gefn hon fel rhan o'r broses diwedd blwyddyn.

5. Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu at y Blaenoriaethau Corfforaethol?

5.1 Mae gweithredu'r Cynllun Corfforaethol yn dibynnu ar nodi cyllid i dalu am y cynlluniau sydd yno.

6. Beth fydd yn ei gostio a sut bydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?

6.1 Nid oes cost gan fod yr adroddiad yn nodi cyllid ar gyfer buddsoddi mewn prosiectau blaenoriaethol.

7. Beth yw prif gasgliadau'r Asesiad o Effaith ar Gydraddoldeb a gynhaliwyd am y penderfyniad?

Ni chynhaliwyd Asesiad o Effaith ar Gydraddoldeb oherwydd nad yw'n berthnasol.

8. Pa ymgynghoriadau a gynhaliwyd gydag Archwilio ac eraill?

Cynhaliwyd trafodaethau gyda'r Penaethiaid Gwasanaeth perthnasol.

9. Datganiad y Prif Swyddog Cyllid

Mae'r adroddiad yn rhoi barn resymol am yr angen presennol am lefel y cronfeydd wrth gefn a gedwir ac mae'n sefydlu'r Gronfa Wrth Gefn ar gyfer Buddsoddiad Strategol sydd wrth galon uchelgais y Cyngor i fuddsoddi yn ei Gynllun Corfforaethol.

10. Pa risgiau sy'n bodoli ac a oes unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau?

10.1 Mae'r risg o drosglwyddo cyllid rhwng cronfeydd wrth gefn yn isel. Mae'r risg o beidio â dyrannu cyllid yn benodol i flaenoriaethau'r Cyngor yn golygu na fydd ganddynt ddigon o arian i barhau o bosibl.

11. Pŵer i wneud y Penderfyniad

11.1 Dan adran 151 Deddf Llywodraeth Leol 1972, rhaid i'r Cyngor wneud trefniadau priodol ar gyfer rheoli ei gyllid yn briodol.

Swyddogion Cyswllt: Pennaeth Cyllid ac Asedau Ffôn: 01824 706140

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

	Balans ar 1 Ebrill 2010 £mil	Balans ar 31 Mawrth 2011 £mil	Balans ar 31 Mawrth 2012 £mil	Sylwadau	Argymhelliad
Cronfa'r Cyngor:					
Cynlluniau Cyfalaf	-1,012	-865	-1,256	Prosiectau ar waith – addasiad diwedd blwyddyn	Ei adael fel ag y mae
Grant Menter Cyllid Preifat (ii)	-2,993	-3,263	-3,732	Ei angen i ariannu Menter Cyllid Preifat	Ei adael fel ag y mae
Gwasanaethau Amgylcheddol	-92	-70	-129	Balans masnachol o'r Sefydliad Llafur Uniongyrchol	Ei adael fel ag y mae
Cronfa Ymddeoliad Cynnar – Ysgolion	-91	-716	-716	Cronfa newydd i gefnogi newid mewn ysgolion	Ei adael fel ag y mae
Moderneiddio Addysg	0	-153	-353	Wedi'i sefydlu i ariannu cyfalaf ysgolion	Symud £353mil i Gronfa wrth gefn Strategol
Gwasanaeth Ieuenctid	-61	-61	-61	I'w wario yn 2012/13	Ei adael fel ag y mae
Canolfan Integredig i Blant	-49	-72	-83	I'w wario yn 2012/13	Ei adael fel ag y mae
Strategaeth Hamdden	-50	-50	-109	I'w wario yn 2012/13	Ei adael fel ag y mae
Cronfa Yswiriant	-782	-572	-382	Cyllid mewnol i dalu hawliadau ychwanegol	Ei adael fel ag y mae
Cronfa wrth gefn Digwyddiadau Mawr	-139	-200	-188	I'w wario yn 2013/14 (Eisteddfod)	Ei adael fel ag y mae
Deddf Cynllunio Gwlad a Thref (a. 106) Gofynion	-1,881	-1,846	-1,733	I'w wario erbyn 2013/14	Ei adael fel ag y mae
Cyllid Cyfalaf (llog ad-daliad TAW)	-381	-860	-860	I'w osod yn erbyn costau benthyg cynyddol	Symud £500mil i Gronfa wrth gefn Strategol
Etholiadau	-30	-55	-80	I ariannu costau ychwanegol etholiadau	Ei adael fel ag y

Costau'r CDLI yn y dyfodol	-255	-305	-263	CDLI ar waith, annhebygol o wario'r cyfan	Symud £100mil i Gronfa wrth gefn Strategol
Dylunio a Datblygu	-95	-25	-120	Balans Cyfrif Masnach	Ei adael fel ag y mae
Gweinyddu Cyllid Allanol	-115	-165	-134	Gweddill grant	Symud £50mil i Gronfa wrth gefn Strategol
Grantiau Refeniw heb eu defnyddio	-234	-467	-537	Cynlluniau ar waith	Ei adael fel ag y mae
Cronfa wrth gefn Aelodau Ardal	0	-300	-199	Cynlluniau ar waith	Ei adael fel ag y mae
Cyllideb Gyfun Gwasanaethau Cyfarpar Cymunedol	0	-90	-26	Cynlluniau ar waith	Ei adael fel ag y mae
Cynllunio Darpariaeth i Cymru	0	-230	-228	Grant Penodol nid oes modd ei ddefnyddio mewn man arall	Ei adael fel ag y mae
Cynllun Benthyciad Ffeithlonedd Ynni	0	0	-14	Cynlluniau ar waith	Ei adael fel ag y mae
Adferiad Blwydd-daliadau	0	0	-89	Cynlluniau ar waith	Ei adael fel ag y mae
Cronfa Trawsnewid Rhanbarthol Gogledd Cymru	0	0	-63	Cynlluniau ar waith	Ei adael fel ag y mae
Hyfforddiant ar y cyd	0	0	-47	Cynlluniau ar waith	Ei adael fel ag y mae
Cronfa wrth gefn Cyllid a Chyfraith	0	0	-92	Cynlluniau ar waith	Ei adael fel ag y mae
Cronfa Trafnidiaeth	0	0	-101	I gymryd lle'r Bws Ysgol Melyn	Ei adael fel ag y mae
Cynlluniau Arwyddo	0	0	-75	Cynlluniau ar waith	Ei adael fel ag y mae
Ffioedd Cartrefi Gofal	0	0	-358	Cynlluniau ar waith	Ei adael fel ag y mae
Cronfa Gofal Cymdeithasol	0	0	-23	Cynlluniau ar waith	Ei adael fel ag y mae

Cyfanswm	-16,780	-24,375	-28,704		

Cronfeydd wrth gefn	Balans £mil	Eglurhad	Symud £mil	Balans newydd £mil
Moderneiddio Addysg	-353	Wedi'i sefydlu i ariannu cyfalaf ysgolion – dim ond 'clirio' yw'r symudiad	353	0
Cyllid Cyfalaf (Ilog ad-daliad TAW)	-860	I'w osod yn erbyn costau benthyg cynyddol – ni ddigwyddodd unrhyw gynnydd mewn costau, y Cynllun Ariannol y Tymor Canolig yn tybio y bydd cynnydd yn y gyllideb yn y dyfodol	500	-360
Statws Sengl	-4,725	I'w osod yn erbyn costau Statws Sengl a chyfrannu at y "tueddiadau cynyddol" – bron a'i gwblhau erbyn hyn a ni fydd y costau terfynol yn agos at y swm hwn	2,500	-2,225
Dosbarthu Newid	-2,563	Gwariant cyfyngedig hyd yn hyn – gwasanaethau wedi tueddu i ymgorffori'r costau wrth iddynt ymddangos, byddwn yn cyfrannu ato bob blwyddyn	1,750	-813
Mentrau Tyfiant Busnes Awdurdodau Leol	-149	Grant Datblygiad Economaidd heb ei ddefnyddio	149	0
Cronfa wrth gefn Cefnogi Pobl	-3,654	Wedi'i sefydlu i amddiffyn yn erbyn gostyngiad mawr mewn grant dros gyfnod byr. Gwyddwn yn awr y bydd y grant yn gostwng yn raddol dros gyfnod hir.	1,000	-2,654
Cronfa wrth gefn Llys Marchan	-10	Dadl am gostau, wedi'i datrys yn awr	10	0
Costau'r CDLI i'r dyfodol	-263	CDLI ar waith, annhebygol o wario'r cyfan	100	-163

Gweinyddu Cyllid Allanol	-134	Tanwario'r blynyddoedd diwethaf am gostau gweinyddu grantiau UE. Y tîm yn ei lawn gryfder yn awr	50	-84
Cronfa wrth gefn Buddsoddiad Cynllun Cyfalaf	0		6,412	-6,412
Cyfanswm	- 12,711			-12,711

Ariannu'r Cynllun Corfforaethol

Ar 9 Hydref bu i'r Cyngor Llawn gyfarfod i drafod y Cynllun Corfforaethol. Mae'r cofnodion yn nodi:

'Yn ystod y drafodaeth a ddilynodd mynegodd yr Aelodau eu cefnogaeth unfrydol i'r argymhelliad yn yr adroddiad, a:-

PENDERFYNWYD – yn amodol ar y newidiadau y cytunwyd arnynt, bod y Cyngor yn cymeradwyo drafft terfynol Cynllun Corfforaethol 2012-17 i alluogi cyfieithu a chyhoeddi'r ddogfen.'

Mae'r Cynllun Corfforaethol yn cynnwys bwriad uchelgeisiol i fuddsoddi mewn prosiectau allweddol yn y sir. Mae'r gwariant sy'n cael ei gynnig isod.

Prosiect	Ariannwyd gan CSDd	Nawdd arall
Ysgolion 21ain Ganrif	£37 miliwn	£37 miliwn
Moderneiddio Addysg	£21 miliwn	
Tai Gofal Ychwanegol	£7 miliwn	£14 miliwn
Cefndy	£0.5 miliwn	
Priffyrdd	£6 miliwn	£4.4 miliwn
Economi	£2 filiwn	
Moderneiddio	£4 miliwn	
CYFANSWM	£77.5 miliwn	£55.4 miliwn

Mae hyn yn dangos bod ar y Cyngor angen casglu £77.5 miliwn dros y pum mlynedd nesaf i gyrraedd ei uchelgais. Cynigir i wneud hyn mewn 2 ffordd – Arian parod (defnyddio'r cronfeydd wrth gefn, arian dros ben a derbyniadau cyfalaf) a benthg.

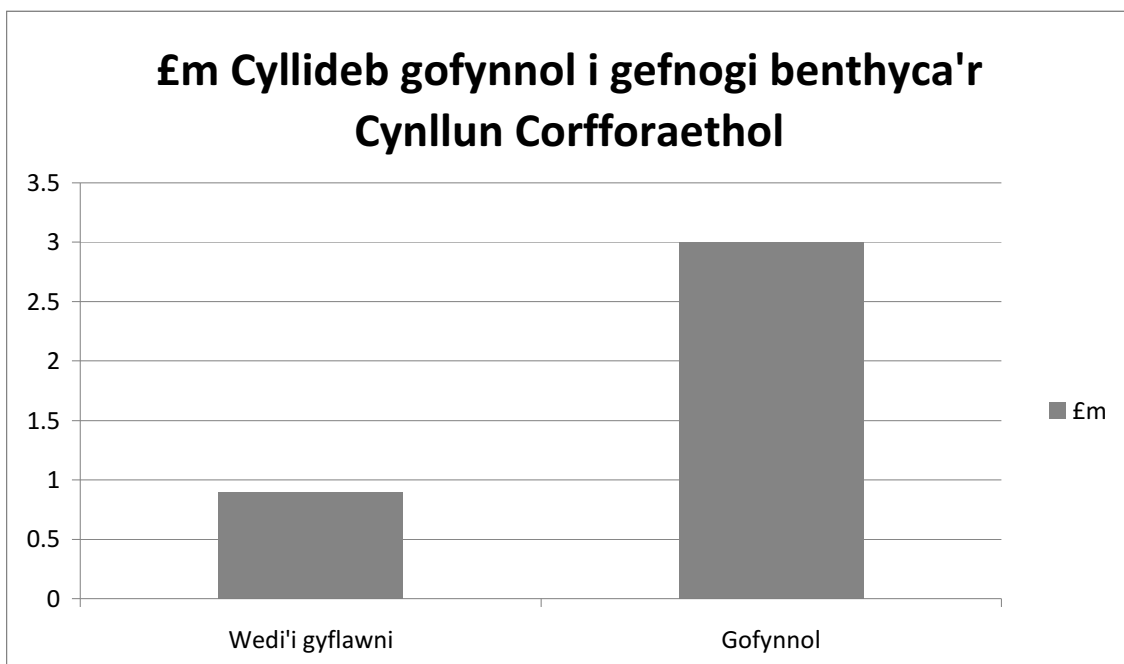
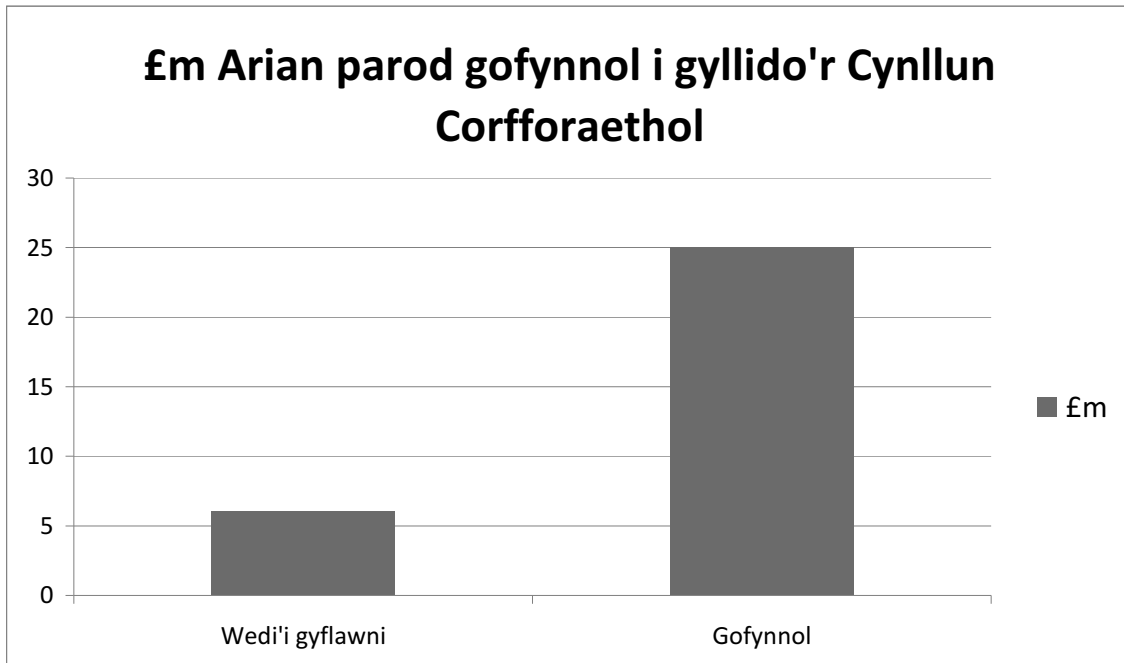
Mae'n amlwg y bydd hon yn dasg fawr gyda'r targed ar gyfer arian parod oddeutu £25 miliwn (traean o'r cyfanswm) a'r targed ar gyfer benthg yn £52 miliwn (dau draean o'r cyfanswm). Wrth gwrs, bydd yn rhaid talu'r arian a fenthg yn ôl ac felly mae'n rhaid i'r gyllideb referniw fod oddeutu £3 miliwn. Fel rhan o gyllideb 2013/24 neilltuodd y Cyngor arian i gynorthwyo â hynny. Bydd yr arian a arbedwyd yn sgil adrefnu ysgolion hefyd yn cael ei ddefnyddio.

Nid yw'r ddau darged yn hawdd i'w cyrraedd ac ni ddylid tynnu sylw'r Cyngor oddi ar ddarparu ei flaenoriaethau. Unwaith mae'r arian yn dechrau cronni, mae'n bosib y gofynnir i ni ei wario ar brosiectau eraill. Fodd bynnag, rydym ni wedi gwneud ein bwriad i weithredu'r cynllun yn glir ac yn gyhoeddus. Os ydym ni'n gwyo oddi wrth hyn, byddai'n rhaid i ni ddweud yn glir a chyhoeddi pam rydym ni wedi newid pethau a pha brosiectau yn y Cynllun Corfforaethol fydd yn cael eu taflu ar y domen.

Mae elfen arian cyfatebol ynghlwm â Phrosiectau Ysgolion 21ain Ganrif, Tai Gofal Ychwanegol a Phriffyrdd. Felly, gan gymryd bod y traean / dau draean yn rhannu – mae £1 arian parod yn caniatáu i ni fenthg £2 a fydd yn denu £3 mewn arian cyfatebol. Felly,

byddai unrhyw ostyngiad yn y dyraniad ariannol yn golygu y bydd prosiect yn colli gwerth pum gwaith y swm hwnnw.

Mae'r ddau graff isod yn dangos y diffyg presennol mewn arian parod a'r gyllideb i weithredu'r cynllun. Mae'r tabl yn dangos rhaniad tybiannol yr adnoddau presennol ar draws yr elfennau yn y Cynllun Corfforaethol.

Prosiect	Targed £miliwn	Arian parod £miliwn	Benthg £miliwn	Cyfanswm £miliwn
Ysgolion 21ain Garrif	37	3.4	6	9.4
Moderneiddio Addysg	21	1.6	0.0	1.6
Tai Gofal Ychwanegol	7	.4	6.0	6.4
Cefndy	0.5	0.5	0.0	0.5
Priffyrdd	6	0.0	1.0	1.0
Economi	2	0.2	0.0	0.2
Moderneiddio	4	0.3	0.0	0.3
CYFANSWM	77.5	6.4	13.0	19.4

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

PWYLLGOR LLYWODRAETHU CORFFORAETHOL: RHAGLEN GWAITH I'R DYFODOL

DYDDIAD Y CYFARFOD	ADRODDIAD	AWDUR
3 Gorffennaf 2013	Eitemau Sefydlog Materion a gyfeiriwyd gan y Pwyllgorau Archwilio Adroddiadau Rheoleiddio Allanol Diweddar a Dderbyniwyd Adroddiad Cynnydd Archwilio Mewnol Adroddiadau	Cydlynnydd Archwilio Rheolwr Gwella Corfforaethol Pennaeth Gwasanaethau Archwilio Mewnol
4 Medi 2013	Eitemau Sefydlog Materion a gyfeiriwyd gan y Pwyllgorau Archwilio Adroddiadau Rheoleiddio Allanol Diweddar a Dderbyniwyd Adroddiad Cynnydd Archwilio Mewnol Adroddiadau	Cydlynnydd Archwilio Rheolwr Gwella Corfforaethol Pennaeth Gwasanaethau Archwilio Mewnol

27 Medi 2013	Eitemau Sefydlog Materion a gyfeiriwyd gan y Pwyllgorau Archwilio Adroddiadau Rheoleiddio Allanol Diweddar a Dderbyniwyd Adroddiad Cynnydd Archwilio Mewnol Adroddiadau Deddfwriaeth Gwybodaeth (i'w gadarnhau)	Cydlynnydd Archwilio Rheolwr Gwella Corfforaethol Pennaeth Gwasanaethau Archwilio Mewnol Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd
6 Tachwedd 2013	Eitemau Sefydlog Materion a gyfeiriwyd gan y Pwyllgorau Archwilio Adroddiadau Rheoleiddio Allanol Diweddar a Dderbyniwyd Adroddiad Cynnydd Archwilio Mewnol Adroddiadau	Cydlynnydd Archwilio Rheolwr Gwella Corfforaethol Pennaeth Gwasanaethau Archwilio Mewnol

18 Rhagfyr 2013	Eitemau Sefydlog Materion a gyfeiriwyd gan y Pwyllgorau Archwilio Adroddiadau Rheoleiddio Allanol Diweddar a Dderbyniwyd Adroddiad Cynnydd Archwilio Mewnol Adroddiadau	Cydlynnydd Archwilio Rheolwr Gwella Corfforaethol Pennaeth Gwasanaethau Archwilio Mewnol
29 Ionawr 2014	Eitemau Sefydlog Materion a gyfeiriwyd gan y Pwyllgorau Archwilio Adroddiadau Rheoleiddio Allanol Diweddar a Dderbyniwyd Adroddiad Cynnydd Archwilio Mewnol Adroddiadau RIPA (i'w gadarnhau gan Lisa Jones)	Cydlynnydd Archwilio Rheolwr Gwella Corfforaethol Pennaeth Gwasanaethau Archwilio Mewnol Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd
26 Mawrth 2014	Eitemau Sefydlog Materion a gyfeiriwyd gan y Pwyllgorau Archwilio	Cydlynnydd Archwilio

	Adroddiadau Rheoleiddio Allanol Diweddar a Dderbyniwyd Adroddiad Cynnydd Archwilio Mewnol Adroddiadau	Rheolwr Gwella Corfforaethol Pennaeth Gwasanaethau Archwilio Mewnol
21 Mai 2014	Eitemau Sefydlog Materion a gyfeiriwyd gan y Pwyllgorau Archwilio Adroddiadau Rheoleiddio Allanol Diweddar a Dderbyniwyd Adroddiad Cynnydd Archwilio Mewnol Adroddiadau	Cydlynnydd Archwilio Rheolwr Gwella Corfforaethol Pennaeth Gwasanaethau Archwilio Mewnol

DS Ni wyddys union ddyddiad cyhoeddi adroddiadau achlysurol gan er enghraifft Swyddfa Archwilio Cymru neu Adroddiadau Blynnyddol gan yr Ombwdsmon ar hyn y bryd. Byddant yn cael dyddiad cyfarfod cyn gynted ag y bo'n ymarferol bosibl.

Diweddarwyd 02/05/2013 SLW

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag